Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulu Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.

Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.

Inserate mai primescŭ în Viena *R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 5)

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.

Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.

Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 23.—Anulŭ LVI. | Brașovŭ, Sâmbătă-Duminecă, 31 Ianuarie (12 Februarie) | 1893.

Cartea, — hrana vieței.

Brașovŭ 29 Ianuarie v.

Mulțămită atotputernicului Dumneḑeu și stăruinței bărbațilorŭ luminațĭ ai neamlui românescŭ, astăḑĭ amŭ ajunsŭ sĕ avemŭ și dintre plugarii noștri unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ și femei, carĭ sciu câte puțină carte, sciu scrie și ceti, și mai potŭ pe lângă aceea sĕ facă și câte o mică socotélă, câtŭ le trebue pe séma lorŭ.

Cine a ajunsŭ sĕ scie atâta, póte sĕ se țină mândru și fericitŭ, căcĭ a ajunsŭ sĕ aibă celŭ puținŭ *fundamentulŭ*, pe care sĕ pótă clădi și sĕ se facă cu timpulŭ omŭ harnicŭ de a trăi în lume.

Dér ḑicemŭ: *numai fundamentulŭ*, căcĭ cine a apucatŭ sĕ-șĭ facă acestŭ fundamentŭ și n'a mai clăditŭ nimicŭ pe elŭ, apoi cam cu nimicŭ se și alege. Din contră: cine pe acestŭ fundamentŭ a clăditŭ multŭ, multŭ a și dobânditŭ și a ajunsŭ departe.

Amŭ puté sĕ aducemŭ în privința acésta mulțime de esemple. Astfeliu chiar și între plugarii noștri găsescĭ unii ómenĭ așa de istețĭ și atâtŭ de iscusițĭ, câtŭ sĕ te totŭ mirĭ, măcarŭ că în viéța lorŭ n'au învĕțatŭ decâtŭ abia câțĭva anĭ la școla din satŭ. Din contră apoi, găsescĭ destui și de aceia, carĭ până erau la școlă, învĕțau bine, ba prinseră a scrie și a ceti binișorŭ, ér astăḑĭ abia décă mai potŭ sloveni câte-o buche și nu stau mai pe susŭ aprópe cu nimicŭ de cei ce n'au vĕḑutŭ școla în viéța lorŭ.

Și de unde credețĭ, că vine acéstă desclinire mare? Cum se póte, că unii tragŭ folosŭ atâtŭ de însemnatŭ după cei câțĭva anĭ de școlă, ba ajungŭ chiar de se distingŭ și se înalță mai pe susŭ de semenii lorŭ, în timpŭ ce érășĭ alții, carĭ au învĕțatŭ totŭ așa de bine, nu se alegŭ cu nimicŭ din tótă învĕțătura lorŭ, ba încă uită și ceea ce au învĕțatŭ?

Lucrulŭ e ușorŭ de înțelesŭ. Comóra cea neprețuită a iscusinței și învĕțăturei se află în cărțĭ. In cărțĭ se găsescŭ învĕțăturile cele înțelepte pentru tóte trebuințele vieței omenescĭ, în cărțĭ se găsescŭ minunatele povețe ale înțelepțilorŭ lumei, în cărțĭ se găsescŭ scrise pățaniile altora și istoria popórelorŭ, în cărțĭ se găsesce și istoria neamului nostru românescŭ, pe care celŭ ce o cetesce, se însuflețesce și se face mândru și fălosŭ pe numele sĕu de Românŭ.

Acum judece orĭ și cine, câtŭ folosŭ póte sĕ tragă cineva din cetirea cărțilorŭ. Nu se recere tocmai neapĕratŭ, ca cineva sĕ aibă nu sciu ce scólă multă pentru ca sĕ se pótă face omŭ cu pricepere și cu iscusință; priceperea și iscusința se află în cărțĭ și cine citesce din cărțĭ, póte sĕ tragă de acolo învĕțăturĭ și póte sĕ se facă mai iscusitŭ de câtŭ mulțĭ ómenĭ cu școlă multă, pentru-că mai scólă decâtŭ cartea, nu póte sĕ fiă în lume.

Amŭ cunoscutŭ mulțĭ ómenĭ, carĭ au învĕțatŭ la școlă la orașŭ până au îmbĕtrânitŭ și cu tóte astea la urmă totŭ neînvĕțațĭ au rĕmasŭ. Asta vine de acolo, că omulŭ, décă nu mai cetesce măcarŭ din când în când câte-o carte bună, orĭ décă nu are la casa lui măcarŭ o gazetă mai alésă și mai bogată în sfaturĭ bune, se têmpesce la minte, uită ce a învĕțatŭ și cu timpulŭ cade érășĭ în împĕrăția întunerecului, din care a fostŭ eșitŭ, așa că décă nu ar avé pe elŭ nisce haine mai desclinite, ai sta sĕ nu-lŭ cunoscĭ dintre ceialalțĭ ómenĭ de rêndŭ.

Décă acésta se întêmplă cu ómenĭ, carĭ au învĕțatŭ pe la școlĭ marĭ o tinereță întrégă, cu atâtŭ mai ușorŭ se póte întêmpla cu unii ca aceia, carĭ abia au învĕțatŭ póte câteva iernĭ la școla din satŭ.

In școlele nóstre poporale, după cum amŭ ḑisŭ și mai susŭ, se pune numai fundamentulŭ pentru viéța viitóre, mai alesŭ prin aceea, că învață a scrie și ceti. Mulțĭ nu clădescŭ nimicŭ pe acestŭ fundamentŭ și aceștia apoi rĕmânŭ totŭ sĕracĭ, totŭ în întunerecŭ și nu tragŭ mai nicĭ unŭ folosŭ după învĕțătura lorŭ; mulțĭ însĕ cetescŭ și cetindŭ adună de prin cele cărțĭ comorĭ frumóse, mintea li-se luminéză, sufletulŭ li-se înseninéză și așa încetulŭ pe încetulŭ ei totŭ se înalță și mergŭ înainte. Unii ca aceștia nu mai umblă în întunerecŭ, ei suntŭ întotdéuna călăuzițĭ de cei mai învĕțațĭ și cei mai înțelepțĭ ómenĭ ai neamului lorŭ, ale cărora sfaturĭ și învĕțăturĭ scumpe le găsescŭ în cărțile scrise de ei.

Cine ar puté sĕ și spună folósele nenumĕrate, comorile neprețuite, ce le găsesce omulŭ în cărțĭ? Cine cetesce cărțĭ, nu mai póte fi nicĭ-odată orfanŭ, căcĭ cartea îlŭ îndréptă și povĕțuesce pe elŭ mai bine dór și decâtŭ părinții. Câțĭ ómenĭ nu șĭ-au făcutŭ stare și viitorŭ frumosŭ singurŭ numai prin povĕțuirea, ce și-au primit'o din cărțĭ? Chiar și între plugarii nostri vedemŭ, că se găsescŭ, carĭ singurŭ numai din gazete și din cărțĭ au sciutŭ scóte povĕțuirĭ așa de frumóse pentru viéță, încâtŭ astăḑĭ étă că sciu sĕ-șĭ agoniséscă pânea lorŭ chiar și în America.

Vedemŭ așa-dér, că cetirea cărțilorŭ bune și folositóre este lucrulŭ celŭ mai de căpeteniă pentru luminarea și înaintarea unui omŭ. Numai prin cetitŭ póte omulŭ sĕ se iscuséscă, și numai prin cetitŭ póte școla sĕ producă ródele dorite pentru unŭ poporŭ. O, de ar înțelege o acésta și plugarii noștri! O, de ar începe și ei odată sĕ-șĭ adape sufletulŭ în acestŭ binecuvêntatŭ și nesĕcatŭ isvorŭ alŭ sciințelorŭ, căcĭ atuncĭ se va ridica și neamulŭ nostru românescŭ la înălțimea, ce 'i se cuvine, și veneticii nu vorŭ mai puté stăpâni asupra lui!

CRONICA POLITICA

— 29 Ianuarie.

Sĕptĕmâna politică internă se mărginesce mai alesŭ la desbaterile din **dieta ungurésca**. Peste doi anĭ Ungurii vréu sĕ-șĭ serbeze venirea lorŭ din Asia, pe aceste plaiurĭ, sub Arpad și cei 7 ducĭ ungurĭ. Ei numescŭ sĕrbătórea acésta *mileniu*, adecă jubileulŭ de-o miiă de anĭ, de când au tăbărîtŭ cetele nomade ale Ungurilorŭ, pe la Muncaciu, în Ungaria de aḑĭ. Cu ocasiunea mileniului Ungurii au de gândŭ sĕ facă și o esposițiă în Pesta lorŭ jidovită. Dieta ungurésca tocmai în ḑilele acestea a desbătutŭ proiectulŭ de lege alŭ ministrului de comerciu referitorŭ la acea oposițiă. S'au petrecutŭ înfocate discusiunĭ între deputații din deosebitele partide unguresci. Unii dintre ei, ca kossuthistulŭ Carolŭ Eötvös, a cerutŭ dela guvernŭ, ca sĕ se facă o esposițiă universală, la care sĕ fiă învitate a espune tóte popórele din Europa, ca astfelŭ sĕ se arate, că nația ungurésca vrednică este sĕ fiă numĕrată și ea printre națiile culte și marĭ din Europa. A mai propusŭ deputatulŭ Eötvös, ca sĕ se ridice în Pesta unŭ monumentŭ lui Arpad, care a adusŭ pe Ungurĭ aicĭ, și care, ḑise Eötvös a fundatŭ Ungaria. Câte-unŭ esemenea monumentŭ sĕ se ridice apoi și celorŭ 7 ducĭ ungurĭ, în 7 locurĭ ale țerii — unulŭ în Ardélŭ, la Deșiu orĭ la Clușiu. A mai ḑisŭ d-lŭ Eötvös, că Arpad e mare și nemuritorŭ în istoria némului ungurescŭ, pentru-că elŭ ocupândŭ aceste țerĭ, n'a subjugatŭ

FOILETONULŬ „GAZ TRANS."

In gura leilorŭ.

Narațiune istorică de *E. Malsow*.

(Fine.)

Pânea și jocurile, adecă, împărțirea de bucate, ulei și vinŭ și voia de a lua parte la luptele gladiatorilorŭ, la întrecerile cu cărutele și la alte representațiunĭ publice, erau mijlócele prin carĭ stăpânitorii romanĭ căutau sĕ încătușeze la persóna lor plebea trândavă și desfrînată a capitalei. Cu tótă curtea strălucită, cu tótă cinstea dumneḑeescă, ce o arătau față de împĕratŭ, totușĭ vaḑa morală a demnitățiĭ împărătescĭ scăḑuse fórte tare. Vai de acelŭ împăratŭ, care ar fi îndrăsnitŭ sĕ oprésca poporulŭ din capitală a lua parte la petrecerĭ! Și-ar fi perdutŭ tronulŭ chiar de ar fi fostŭ celŭ mai bunŭ împĕratŭ de pe vremea aceea.

Dér împĕrații romanĭ aveau trebuință de jocurĭ nu numai pentru plebea din capitală, ci ele erau și unŭ mijlocŭ bunŭ sĕ țină în frîu straturile mai culte ale poporațiunei. Cu câtŭ erau mai multe jocurĭ cu atâtŭ mai puțină politică! Căcĭ mai pe susŭ de orĭ ce afacerĭ din lăuntru și din afară erau jocurile, atâtŭ la Romanii de frunte, câtŭ și la cei de rêndŭ. Jocurile nesângeróse în circŭ — alergărĭ cu caii și cu carĕle — nu mai erau îndeajunsŭ în timpulŭ republicei, pentru săturarea poftei de a privi a poporului romanŭ, altfelŭ de jocurĭ se iviră în loculŭ lorŭ: luptele gladiatorilorŭ și gónele cu fiarĕle sĕlbatice. Până la ce gradŭ de nebuniă ajunseră luptele gladiatorilorŭ reese de pildă din acea împrejurare, că Traianŭ, unulŭ dintre cei mai umanĭ împĕrațĭ ai Romei, la întórcerea sa din rĕsbóiele purtate la Dunăre, în timpŭ de 123 ḑile de sĕrbătorĭ, puse de se luptară 12,000 gladiatorĭ, pentru ca tăindu-se unii pe alții, sĕ alunge urîtulŭ poporului romanŭ.

Podóba ce se desfășura cu astfeliu de ocasiunĭ era ne mai pomenită; Cesar puse într'o ḑi de se luptară 300 gladiatorĭ îmbrăcațĭ în platoșe de argintŭ.

In teatrele, în carĭ se dau jocurile nu se plătea prețŭ de întrare. Poporulŭ de rêndŭ putea sĕ se desfăteze ḑile și sĕptĕmânĭ întregĭ fără sĕ plătésca nimicŭ. Cheltuelele le purtau puternicii ḑilei, a cărorŭ nume cu atâtŭ erau mai sĕrbătorite, cu câtŭ desfășurau mai multă podóbă la jocurĭ.

Mai înfricoșate ca luptele gladiatorilorŭ erau gónele cu animalele sĕlbatice. Prisonierii de rĕsboiu séu făcĕtorii de rele osândițĭ la mórte erau hotărîțĭ cu grămada a se lupta cu animalele sĕlbatice.

La începutŭ în luptele aceste se puneau fiare răpitóre îmblânḑite în fața unorŭ luptătorĭ bine armațĭ și deprinșĭ cu luptele, dér în curêndŭ modulŭ acesta de lupte nu mai plăcu poporului. In loculŭ lorŭ se iviră jocurile îngrozitóre, în carĭ fiarĕle sĕlbatice erau sloboḑite asupra unorŭ luptătorĭ rĕu armațĭ sĕu nearmațĭ. Décă lipseau ómenĭ atuncĭ lăsau ca fiarĕle sĕlbatice sĕ se lupte între sine, după ce mai întâiu le iritau prin fóme, focŭ și împunsăturĭ. Și la jocurile aceste se desfășura o mare podóbă. Animalele sĕlbatice, cele mai rare erau aduse din ținuturile cele mai îndepărtate ale împărăției romane cu marĭ cheltuelĭ. Istoria ne spune sumele, cu carĭ se plăteau aceste bestii, adeseorĭ numai pentru o ḑi. Pompeiu dede o luptă, la care luară parte 600 lei, 18 elefanțĭ și 410 alte bestii răpitóre din Africa. In gónele cu fiare sĕlbatice, pe carĭ le da Augustŭ, s'au ucisŭ odată 32 crocodilĭ, în arena circului, plină cu apă, ér Caligula porunci o luptă, la care luară parte 400 urșĭ.

Din când în când pentru desfătarea privitorilorŭ, se dau și representațiunĭ luate din tradițiunĭ și din istoriă. Criminali, carĭ erau osândițĭ la mórte, séu prisonieri de rĕsboiu, trebuiau sĕ servésca spre

popórele, pe carĭ le-a aflatŭ aicĭ, dér mai vîrtosŭ *a încheiatŭ pace cu ele şi* **şi le a făcutŭ prietine.** — Acésta este o preţiósă mărturisire din partea chiar a unui kossuthistŭ, ca d-lŭ Eötvös. Ea dovedesce, că la venirea lorŭ, Ungurii au aflatŭ aicĭ popóre şi némurĭ de ómenĭ, carĭ îşĭ aveau statele şi moşiile lorŭ şi cu carĭ Ungurii au făcutŭ legătură de pace, ba au încheiatŭ chiar şi prietinie, fiindcă nu mai pe calea acésta puteau ei sĕ traéscă pe plaiurile lui Salan, Menumorutŭ şi Gelu. Prin urmare Ungurii n'au dreptŭ sĕ ḑică, că ei au cuprinsŭ aceste ţĕrĭ cu puterea armată nicĭ că numai ei au dreptŭ sĕ le stăpânéscă. D-lŭ Eötvös ni-o spune curatŭ, că ei au îmbiatŭ pacea şi s'au făcutŭ amicii popórelorŭ conlocuitóre, adecă nu s'au consideratŭ atuncĭ pe sine mai multŭ, decât pe alţii. — Pe când oposiţia maghiară, cere esposiţia universală, pe atuncĭ guvernulŭ, aducêndu şi aminte de păcălitura din 1885 cu esposiţia universală ungurésca de-atuncĭ, nu se încumetă a se mai întinde pană unde nu-i ajunge straiulŭ. Astfelŭ guvernulŭ ungurescŭ, prin graiulŭ ministrului preşedinte Weckerle a a ḑisŭ, că Ungaria nu póte arangea din incidentulŭ mileniului, decatŭ o esposiţiă regnicolară, adecă la care esponenţii sĕ fiă numai din interiorulŭ ţerii; doresce însĕ, ca la acésta sĕ ia parte tóte partidele, tótă ţéra, pentru-că mileniulŭ este *sĕrbătórea întregei ţerĭ.* — Se vede, că d-lŭ Weckerle şi-a uitatŭ, că în ţéra acésta mai suntŭ şi alte némurĭ afară de Ungurĭ. Mai suntŭ în ţéra acésta, afară de alte naţionalităţĭ, şi trei milióne de Românĭ, pentru carĭ mileniulŭ ungurescŭ nu este jubileulŭ păcei şi-alŭ înfrăţirei — după cum a ḑisŭ Eötvös, — ci este serbarea fundării unui statŭ, care adĭ a devenitŭ părinte vitregŭ, ba mai multŭ, chiar duşmanulŭ lorŭ, căcĭ identificându-se statulŭ cu maghiarismulŭ şi maghiarismulŭ cu statulŭ, elŭ urmăresce scopurĭ duşmane faţă cu tóte popórele nemaghiare, pe carĭ Ungurii cu puterea statului de adĭ vréu sĕ le desnaţionaliseze, sĕ le ia legea şi limba. Românii dér, nu vorŭ puté sĕ sĕrbătorésca forţa şi despotismulŭ, nelegiuirile şi tirănia ungurésca îmbrăcate în forme de statŭ. — Proiectulŭ guvernului s'a primitŭ.

*

Sub titlulŭ „5278 învĕţătorĭ" fóia ungurésca *„Magyar Hírlap"* se ocupă într'unŭ articolŭ, cu scopulŭ, ce trebue sĕ-lŭ aibă proiectulŭ de lege pentru salarisarea învĕţătorilorŭ: „Nu trebue sĕ retăcemŭ — ḑice fóia numită — că afacerea şcólelorŭ a avutŭ la noi dela începutŭ o rană arḑĕtóre: tendinţa contrară statului îmbrăcată în chepenegulŭ confesiunei. Acestŭ chepenegŭ îlŭ folosescŭ fără de consciinţă agitatorii naţionalĭ şi ameţitorii de poporŭ din profesiune. O spunemŭ curatŭ, că şcóla poporală pusă în astfelŭ de mâuĭ este fórte adeseorĭ duşmana interesselorŭ statului, şi a devenitŭ grădina de sĕmĕnătură, a mişcărilorŭ contrare statului. Ce sĕ ḑicemŭ, când vedemŭ, că şi după ḑece anĭ dela aducerea legii obligatóre pentru învĕţarea limbei maghiare, mai suntŭ şi adĭ învĕţătorĭ, carĭ nu sciu încă unguresce, ér şi déca sciu, simţĕmintele lorŭ patriotice se potŭ disputa Ne aducemŭ aminte de raportulŭ ce l'amŭ publicatŭ despre starea şcólelorŭ poporale din comitatulŭ Timişŭ şi despre învĕţătorii, carĭ nu sciu limba maghiară... Acum socotimŭ, că s'a apropiatŭ timpulŭ, ca *şi în şcólele confesionale sĕ se valoreze deplina autoritate a statului.* Din parte-ne póte sĕ mai rĕmână autonomia confesiunilorŭ în afacerile şcolare, dér *cerem ca ideia de statŭ sĕ se valoreze pe deplinŭ*". Fóia ungurésca spune apoi câtŭ se bucură de noulŭ proiectŭ alŭ ministrului Csaky şi ce speranţe marĭ, *în favorulŭ maghiarisărei*, légă ea de acestŭ proiectŭ. — Etă déră scopulŭ ce-lŭ urmăresce guvernulŭ ungurescŭ prin noulŭ proiectŭ. Şi totuşĭ foile ungurescĭ şi guvernulŭ mai au neruşinarea sĕ susţină, că nu vréu sĕ maghiariseze. Numai cei orbĭ la sufletŭ, numai nebunii şi găgăuţii ar puté sĕ le mai créda aşa ceva. Orĭ câtŭ însĕ Ungurii îşĭ vorŭ da silinţa sĕ ne maghiariseze cu focŭ şi ferŭ, ei nu vorŭ isbuti. Harŭ Domnului, trăimŭ în veculŭ deşteptării consciinţei naţionale a popórelorŭ, de care se va isbi şi se va frânge, ca de-o stâncă puternică, planurile mişelescĭ şi barbare ale duşmanilorŭ noştri de mórte. Noi însĕ cu tóte astea trebue sĕ fimŭ trefĭ şi deşteptĭ, căcĭ furiile sĕlbatice ale duşmanilorŭ noştri sĕ gătescŭ a da o nouă năvală asupra limbii şi naţionalităţii nóstre!

*

In fine are şi ministrulŭ de interne o mângăere. Pe cum ne spunŭ foile ce le amŭ primitŭ adĭ din Budapesta d-lŭ **Hieronymi** a fostŭ alesŭ **deputatŭ** alŭ cercului electoralŭ **alŭ Cojocnei** în loculŭ baronului Samuilŭ Josika, care s'a mulţămitŭ de deputaţiă, fiindŭ numitŭ secretarŭ la ministeriulŭ de interne. Invingerea d-lui Hieronymi a fostŭ fórte uşóră, deórece n'a avutŭ contra candidatŭ. Elŭ a fostŭ alesŭ cu unanimitate. In tabĕra partidei mameluccescĭ e mare bucuria în urma acestei alegerĭ. S'a datŭ în Clujiu şi unŭ banchetŭ cu care ocasiune s'au ridicatŭ toaste întru sănĕtatea d-lui Hieronymi, dorindu-i norocŭ şi isbêndă — Pentru sugrumarea naţionalităţilorŭ?

*

Prigonirile, ce Ungurii dela putere le îndreptă cu atâta furiă împotriva Slovacilorŭ au deşteptatŭ chiar şi pe Slovacii din America, unde sĕ află unŭ numĕrŭ însĕmnatŭ de naţionaliştĭ slovacĭ, carĭ au trebuitŭ sĕ-şĭ părăséscă patria din causa persecuţiilorŭ maghiare. Aşa fóia naţională slovacă *„Narodnie Noviny"* publică o **vrednică de laudă resoluţiune,** ce a votat-o adunarea comitetului *Societăţii slovace din America*, în Pittsburg. In resoluţiunea acésta se ḑice: Noi mai josŭ iscăliţii fii ai naţiunei slovace, carĭ locuimŭ în Statele-unite ale Americei, adunându-ne la adunarea semestrală a *„Societăţii naţionale slovace"*, care numĕră 5000 de membri, amŭ hotărîtŭ: 1) Deplină încredere esprimămŭ partidei naţionale slovace, care cu bărbăţiă apĕră drepturile poporului slovacŭ. 2) Programulŭ politicŭ (alŭ partidei) îlŭ aprobămŭ şi făgăduimŭ, că şi noi cei din strĕinătate vomŭ lucra pentru împlinirea acelui programŭ. 3) Când aprobămŭ programulŭ naţionalŭ slovacŭ, nu putemŭ sĕ nu esprimămŭ dorinţa, ca sĕ se desvolte o mai mare activitate în folosulŭ ţĕrănimei slovace, în care se află puterea naţiunei. 4) Politica guvernului ungurescŭ o condamnămŭ, căcĭ ea tinde la nimicirea materială şi morală a părţilorŭ locuite de Slovacĭ, călcându în piciore cele mai sfinte drepturĭ ale nóstre date de Dumneḑeu şi puse în lege. 5) Protestămŭ cu energia în potriva sclăviei moderne din Ungaria care se practică sub ocrotirea guvernului prin aceea, că copiii slovacĭ suntŭ răpiţĭ şi duşĭ printre Ungurĭ, instrăinându-i astfelŭ de limba lorŭ maternă. 6) Condamnămŭ legea *Kisdedovurilor*, care altă ţintă nu are decâtŭ pustiirea poporului slovacŭ. 7) Protestămŭ în potriva nedreptăţirilorŭ, ce se facŭ în bisericele nóstre; în potriva numirii episcopilorŭ noştri şi a instalării preoţilorŭ, carĭ nu sciu limba poporului. 8) Protestămŭ contra barbariei sĕvêrşite cu ocasia desvĕlirei monumentului părintelui naţiunei nóstre, a marelui nostru fostŭ fruntaşŭ D-V. I. M. *Hurban* şi 9).... s'a hotărîtŭ ca resoluţia acésta sĕ se publice în „Narodnie Noviny", organulŭ partidei naţionale slovace, apoi în „Amerikansko—Slovenskè Noviny", organulŭ societăţii nóstre. — Urméză iscăliturile.

SCIRILE ḐILEI.

— 29 Ianuarie.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ, de mâne ḑiarulŭ nu va apăré până Lunĭ séra.

—x—

Dela palatulŭ din Bucurescĭ. Joi, la 10 jum. diminéţa, M. S. Regele şi Alteţ-le Lorŭ Regale Prinţulŭ şi Princi pesa de România au primitŭ comitetulŭ dómelorŭ de sub preşedinţa d-nei Dimitrie Sturdza, care a oferitŭ princesei Maria unŭ frumosŭ serviciu de masă, produsŭ alŭ unei subscripţii. La 11 óre au fostŭ primite dómnele patronese ale societăţei *„Furnica"*, în frunte cu d na Elena Cornescu, care a presentatŭ frumosulŭ darŭ alŭ societăţii: cele două costume naţionale, de carĭ amŭ mai vorbitŭ. Au fostŭ primite pe urmă dómnele patronese ale societăţii *„Munca"*, — carĭ au oferitŭ o prea frumósă faţă de pianŭ. La 2 jum. a fostŭ recepţiunea şi presentarea damelorŭ din societate. La $3^1/_2$ a fostŭ primită delegaţia coloniei englese. Acéstă delegaţiă se compunea din d. şi d na Hardinge, Miss Youell, M. Sandersen, Art. Green, Godwin şi fiulŭ, Boxshall Mockton şi Tatham. D-na Hardinge a presentatŭ princesei o adresă semnată de toţĭ residenţii englesĭ din ţéră; acéstă adresă, scrisă pe pergamentŭ, legată în piele albă şi împodobită cu armele Engliterei şi României, precum şi cu monograme de aurŭ cu coróna regală de-asupra, era închisă într'o cutiă de catifea roşiă împodobită de asemenea cu monograme de aurŭ. D. Hardinge a cetitŭ adresa, la care princesa a rĕspunsŭ cu multă amabilitate şi graţiă.

—x—

Tatălŭ nostru ungurescŭ în biserică slovacă. In comuna Galgocz este o biseric rom. cat. unde în Duminecĭ şi sĕrbătorĭ mergŭ la sfânta slujbă elevii şcólei civile de acolo, carĭ suntŭ slovacĭ. Fiind că copiiĭ slovacĭ suntŭ ameţiţĭ cu carte ungurésca, bieţii de ei au ajunsŭ la aşa mare progresŭ, încâtŭ sciu recita „Miatyank"-ulŭ în limba lui Arpad. Auḑindŭ de acésta mai marele ordului călugărescŭ alŭ Franciscanilorŭ din Galgocz renegatulŭ *Stopka* Kegyes, a datŭ poruncă, că de aicĭ înainte sĕ nu se ḑică în biserică rugăciunĭ în altă limba, decâtŭ *in limba maghiară.* Astfelŭ credincioşii slovacĭ şi copiiĭ lorŭ suntŭ îndopaţĭ în biserica lorŭ cu „Miatyank"-urĭ ungurescĭ. — De, s'apropie mileniulŭ şi ar fi mare ruşine pentru seminţia lui Arpad, décă n'ar maghiarisa până atuncĭ pe Slovacĭ. Că pe ce cale, nu impórtă Grăbéscă-se numai, că nu e timpŭ de pierdutŭ. Ş'aşa se apropie finea veacului.

—x—

Emigrările din Ungaria. După o statistica oficială publicată de gazetele din Ungaria, numai din districtulŭ Zemplin, din Augustŭ 1879 şi până la sfirşitulŭ anului 1891, au emigratŭ în America 23 940 de indivіḑĭ; 6718 dintr'ênşii s'au stabilitŭ definitivŭ în Lumea nouă.

—x—

Florenĭ austriacĭ cu datulŭ de 1 Ian. 1882, scoşĭ din cursŭ cu 30 Iunie 1890, se mai schimbă încă până la 31 Decemvre a. c. însĕ numai pe basa unei petiţii adresate ministeriului imperialŭ de finanţe (Reichsfinanzministerium) în Viena.

—x—

Esundărĭ. Din Pojunŭ se scrie, că Dunărea cresce mereu. Apa s'a apropiatŭ de nivelulŭ 600 cm. Locuitorii suntŭ ameninţaţĭ şi mulţĭ dintre cei ce locuescŭ în marginea oraşului, stau gata de a-şi părăsi casele de frica apei. Dunărea ameninţă cu esundare şi în Viena. Ghiaţa începe sĕ se spargă. In tóte locurile se facŭ pregătirĭ contra valurilorŭ apei. Deja comuna Pöchler e sub apă, care acum încunjură casele la o înălţime de 1 m. Viéţa multorŭ locuitorĭ e ameninţată.

---

a representa pe Hercule pe rugulŭ arḑĕtorŭ, séu pe Orfeu, sfăşiatŭ de lei. Cu unŭ cuvêntŭ se făceau tóte, pentru ca sĕ ţină întro beţiă de simţurĭ poporulŭ degeneratŭ şi crudŭ.

In ḑiua a treia după sosirea Creştinilorŭ în Roma, anunţau placatele din colţulŭ stradelorŭ, că jocurile se vorŭ începe în ḑiua următóre. Prisonierilorŭ creştinĭ din casarmă li-se împărtăşise, că vorŭ trebui sĕ mérgă ca nisce făcĕtorĭ de rele osândiţĭ, în arenă. Ei petrecură ḑiua în rugăciunĭ tainice şi în cântărĭ evlaviόse. Perpetua şi Antoniu 'şĭ jurară sĕ móră împreună. Amêndoi încheiară socotéla cu lumea acésta, mulţămiţĭ, că au avutŭ unŭ scurtŭ timpŭ alŭ dragostei lorŭ.

In diminéţa ḑilei de osândă se adună mica comunitate la cina cea din urmă în jurulŭ fruntaşului lorŭ în curtea casarmei. Acolo se făcŭ unŭ serviciu dumneḑeescŭ scurtŭ şi în tăcere, apoi se aşeḑară unulŭ lângă altulŭ, aşteptândŭ óra din urmă.

Cătră amiadĭ întră unŭ despărţĕmêntŭ de soldaţĭ, conduşĭ de unŭ căpitanŭ, în curte, pentruca sĕ-i ducă. Incă odată se îmbrăţişară şi se sărutară cu toţii, dorindu-şĭ o revedere în curêndŭ, apoi eşiră doi câte doi din închisóre. Stradele, pe carĭ trecură, păreau ca şi mórte, căcĭ toţĭ, carĭ nu erau ocupaţĭ cu afacerĭ, se aflau în amfiteatru*), în care încăpeau aprópe 100,000 ómenĭ. Impĕratulŭ Vespasianŭ zidise acestŭ edificiu măreţŭ. Incă şi astăḑĭ cu ruinele sale stirnesce admiraţiune şi uimire. Elŭ constă, după cum arată lămuritŭ rĕmăşiţele sale, dintr'o arenă în forma unei elipse**) ér jur împrejurŭ dintr'o zidire mare de pétră cu patru rêndurĭ într'o înălţime de 50 metri. Băncile, carĭ jurŭ împrejurŭ se prelungeau paralelŭ, aşa încâtŭ, din fiă-care bancă se putea vedé întrégă arenă. In rangulŭ întâiu se aflau locurile pentru familia împărătéscă şi pentru înalţii demnitarĭ ai statului. Aceste locurĭ, fiindŭ apróре de arenă, erau provĕḑute pentru scutire în contra animalelorŭ sĕlbatice. Bestiile sĕlbatice se aflau în colivii zidite sub arenă. Astăḑĭ pentru scutire în contra radelorŭ sórelui, căcĭ amfiteatrulŭ nu avea coperiş, s'a întins o pânză mare deasupra spaţiului. Impodobirea minunată a păreţilorŭ, a băncilorŭ şi a galeriilorŭ, hainele bărbaţilorŭ şi femeilorŭ, carĭ străluciau de aurŭ şi petrii scumpe, vestmintele pestriţe, carĭ îi plăceau Romanului, şi atuncĭ, ca şi astăḑĭ, se uneau într'o podóbă fărmecătóre.

Când Creştinii se apropiară de teatru, ajunse la urechile lorŭ unŭ strigătŭ înmiitŭ. Era strigătulŭ sĕlbaticŭ, ce-lŭ scotea mulţimea, când vre-unŭ luptătorŭ învinsŭ, căpĕta lovitura de mórte dela protivniculŭ sĕu. Prin acésta se terminase partea întêiu a jocurilorŭ, adecă luptele gladiatorilorŭ. Acum urmau gónele cu fiarĕle sĕlbatice.

Jertfele pentru aceste góne, erau duse într'o galeriă lungă, care sta pe aceeaşĭ înălţime cu arena. Acolo trebuiau ele sĕ şédă pe băncĭ de pétră, până când se da semnalulŭ, ca sĕ le scótă afară. Galeria era largă şi înaltă şi primea destulă lumină, prin ferestra ce da în afară. Ea nu se termina directŭ în arenă, ci făcea mai întêiu unŭ unghiu dreptŭ, aşa încâtŭ celŭ ce sta în galeriă nu putea sĕ vĕdă cele ce se petreceau în arenă. Deşi nu vedeau lucrurile înfricoşate, ce se petreceau în arenă, cu tóte aceste însĕ auḑeau mugetulŭ fiarĕlorŭ, strigătulŭ de durere alŭ celorŭ sfăşiaţĭ şi a celorŭ ce trăgeau de mórte, şi urletulŭ sĕlbaticŭ alŭ poporului, care ca şi vijăitul unui orcanŭ, pĕtrundea din când în când la urechile lorŭ.

Mica comunitate abia se aşeḑase josŭ, când apărŭ unŭ c e n t u r i o n e*), care porunci Perpetuei

*) Loculŭ, unde se făceau gónele cu fiarĕle sĕlbatice numitŭ: Colosseum. —Trad.

**) Forma unui ou. — Trad.

*) Căpitanŭ.

Despre imormêntarea d-rei *Silvia Cordescu*, o drăgălașă fiică a d-lui D. R. Cordescu. directorulŭ și întemeiătorulŭ institutului „Lumina“ din Bucurescĭ, ni-se scrie, că a fostŭ fórte frumósă, luândŭ parte la ea lume multă. A fostŭ dusă pe carulŭ albŭ, trasŭ de patru cai albĭ, în jurŭ optŭ fete îmbrăcate în albŭ. totulŭ în albŭ, până și cioclii erau îmbrăcațĭ în albŭ. Scolarii, ca colegĭ ai răposatei, i-au ținutŭ vorbirĭ frumóse. Cu deosebire frumosŭ a fostŭ discursulŭ d-lui *N. Crăciunescu*, studentŭ universitarŭ și absolventŭ alŭ liceului „Lumina“. Nu mai puținŭ s'a distinsŭ școlarulŭ *Vespasianŭ Pella* printr'o frumósă poesiă închinată în memoria răposatei. Ca o curiósă coincidență amintimŭ, că răposata a fostŭ născută la 1878 în a *14 a* ḑi a lunei; a răposatŭ în 1893 totŭ în a *14 a* ḑi a lunei și a muritŭ la împlinirea anului alŭ *14 lea* alŭ etății.

—x—

Două marșurĭ. D-lŭ P. *Mezzetti*, profesorŭ de musică la Conservatorulŭ din Iașĭ, a scosŭ de curêndŭ *două marșurĭ* pentru textulŭ imnului *„Deșteptă te Române“*. Unulŭ din aceste marșurĭ este arangeatŭ și pentru corŭ mixtŭ bărbătescŭ, séu femeiescŭ în Solo minor și final în *Si* b. Alŭ doilea marșŭ e imitatŭ după vestitulŭ lăutarŭ Angheluta. Amêndouă marșurile suntŭ dedicate studențimei universitare române. De vênḑare se află la autorulŭ, în Iașĭ. Prețulŭ 2 francĭ amêndouă marșurile.

—x—

Cutremurulŭ de pămêntŭ din Zenta. Ḑilele trecute s'a întêmplatŭ în Zenta (Grecia) unŭ mare cutremurŭ de pămêntŭ, care s'a repețitŭ și se repețesce încă și acum. Despre cutremurulŭ acesta se scriu din Triestŭ lucrurĭ înfiorătóre. Casele suntŭ în așa stare încâtŭ abia se mai potŭ locui. Mai multŭ de 600 dintre ele suntŭ nimicite de totŭ. Unulŭ dintre suburbiile orașului este prefăcutŭ într'o adevĕrată ruină. Biserica, palatulŭ guvernatorului, edificiulŭ procuraturei și teatrului suntŭ nimicite totalŭ. In orașŭ domnesce mare frică din causa cutremurelorŭ. Locuitorii se pregătescŭ sĕ părăsescă localitatea.

—x—

Țarulŭ „împĕratŭ alŭ Asiei“ S'a vorbitŭ acum câtăva vreme de proiectulŭ Țarului Alexandru III de a lua titlulŭ de „Impĕratŭ alŭ Asiei“. Firesce, că acestŭ proiectŭ nu póte face multă plăcere Englesilorŭ. Ca rĕspunsŭ indirectŭ la acestŭ proiectŭ, d. George White, noulŭ comandantŭ alŭ trupelorŭ englese din India, a rostitŭ la unŭ banchetŭ următórele cuvinte: Imperiulŭ Indiei, cu sutele sale de milióne de locuitorĭ fericițĭ și prosperĭ, se bucură actualmente de binefacerile păcii.. Dér cu câtŭ marea putere militară a Rusiei se desvóltă în partea fruntariei nord apusene a Indiei, sporesce și responsabilitatea pentru menținerea păcii. Neînlăturatele decrete ale sórtei au silitŭ pe Rusia sĕ se întindă dincolo de Caucaz și de Caspice, către Indo-Cuh și Oxus; aceeașĭ fatalitate a împinsŭ pe Anglia, dela micile forturĭ ale Calcutei. Bombayului și Madrasului, până la fruntăria actuală, pe munții Suleiman și Karakarom. Intre cele două marĭ imperii nu mai e decâtŭ Afganistanulŭ, dér devisa batalionelorŭ englese va fi în totdéuna acésta: „A păstra și a apăra.“ Anglia trebue sĕ se mărginéscă la apĕrarea legitimă a privilegiilorŭ sale, fără sĕ caute a pune mâna pe bunulŭ altuia. Angliei, câmpiile riḑĕtóre ale Pengeabului, văile fertile ale Afganistanului! Rusiei, stepele pietróse ale Asiei centrale!“

—x—

Frăgarŭ în vêrfulŭ unui turnŭ. O adevĕrată minune se póte vedé pe turnulŭ bisericei din Covila. In vêrfulŭ turnului, nu se scie cum, a crescutŭ unŭ frăgarŭ, naltŭ de unŭ metru și grosŭ ca brațulŭ unui omŭ Credincioșii sêrbĭ din numita comună ḑicŭ, că frăgarulŭ este semnulŭ unei minunĭ cerescĭ și că elŭ însémnă împlinirea speranțelorŭ și dorințelorŭ lorŭ.

—x—

Cununiă. D-lŭ *Alexandru Bucșia*, învĕțătorŭ în Augustinŭ, anunță serbarea cununiei sale cu d șóra *Maria B. Birtŭ*, ce se va sĕvîrși Dumineca în 31 Ianuarie v. — Dorimŭ fericire!

—x—

Logodnă. D-lŭ *Aurelŭ Moțŭ*, cleric. abs. din comuna Ucnrișŭ, s'a logoditŭ cu d-ra Luisa *Leucuța*, fiica d-lui preotŭ din Șimandŭ. — Fiă în césŭ cu norocŭ!

Unŭ rĕspunsŭ nimeritŭ.

Intr'o scrisóre adresată lui *„Le Matin“*, unulŭ din cele mai rĕspândite ḑiare ale Franciei, în cestiunea espulsării lui Székely, corespondentulŭ foii ungurescĭ „B. Hirlap“. care rĕspândise minciunĭ, deputatulŭ ungurŭ *Pazmandy* afirmă susŭ și tare, că pressa în Ungaria este *absolutŭ liberă.* Dreptŭ rĕspunsŭ la acéstă *minciună* ungurésca, ḑiarulŭ francesŭ publică sub titlulŭ: „Pressa în Ungaria — Rĕspunsŭ la scrisórea d-lui de Pazmandy — *Libertate relativă*“ —următórea scrisóre:

Parisŭ, 4 Februarie 1893.

D-lui directorŭ alŭ ḑiarului *„Le Matin.“*

Domnule! In scrisórea d-lui de *Pazmandy*, deputatŭ în Budapesta, pe care o publicațĭ în numĕrulŭ de adĭ alŭ stimatului D v. ḑiarŭ, autorulŭ afirmă ceva, ce nu corĕspunde cu realitatea. D-lŭ de Pazmandy ḑice adecă, „că pressa în Ungaria este **absolutŭ liberă**“. Décă naționalitățile nemaghiare (Croațĭ, Românĭ, Slovacĭ, etc.), carĭ formézá marea majoritate în regatulŭ Sf. Stefanŭ ar ceti aceste rêndurĭ ale d-lui de Pazmandy, ele ar protesta de sigurŭ în unanimitate contra unei asemenea afirmațiunĭ.

Da, pressa în Ungaria este liberă, ba chiar prea liberă pentru Maghiarĭ; pentru celelalte naționalitățĭ însĕ ea *nu este de locŭ liberă.*

In vreme ce jurnalele maghiare *potŭ insulta după placŭ naționalitățile nemaghiare* din regatŭ, bieții publiciștĭ ai acestorŭ naționalitățĭ nu potŭ scăpa unŭ cu vêntŭ, care sĕ nu placă guvernului unguresců, fără sĕ fiă condamnațĭ la amende grele și întemnițărĭ. Esemplu: nenumĕratele procese politice ale ḑiarelorŭ române, sêrbe, slovace etc., carĭ li-s'au intentatŭ succesivŭ de către guvernulŭ din Budapesta, de când cu èra „dualismului“ și cu deosebire de când Ungaria face parte din tripla alianță.

Probă recentă despre acésta este și procesulŭ de acum o lună alŭ publicistului slovacŭ *Svetozar Hurban Vajansky*, care a fostŭ condamnatŭ la unŭ anŭ închisóre și la o mare amendă.

Basatŭ pe sentimentele D-v. de justiția și imparțialitate, vĕ rogŭ, în interesulŭ adevĕrului, sĕ binevoițĭ a publica ceea ce precede, într'unŭ numĕrŭ alŭ prețuitului D-Vóstrĕ ḑiarŭ.

Primițĭ d-le directorŭ espresiunea sentimentelorŭ mele devotate.

George Moroianu.

O comună înfloritóre.

D-lŭ *Romulŭ Luca*, învĕțătorŭ în Murĕșŭ-Ludoșŭ, ne adreséză o corespondență, în care ni se descoperŭ mai multe fapte fórte îmbucurătóre, sĕvîrșite în timpulŭ din urmă de vrednicŭlŭ nostru poporŭ din *Bogata de Murĕșŭ.*

In an. 1887, acéstă comună a căpătatŭ unŭ preotŭ zelosŭ în persóna d lui *Nicolau Cucuiu*, prin a căruia stăruință, acéstă comună românéscă în scurtulŭ timpŭ de abia șése anĭ a luatŭ unŭ avêntŭ fórte frumosŭ.

Mai întêiu a regulatŭ plătirea salarului învĕțătorescŭ, care încasându-se prin repartițiune, se plătea fórte neregulatŭ. A întemeiatŭ apoi unŭ magazinŭ de bucate constătătorŭ din 100 mierțe cucuruzŭ. Acum magazinulŭ s'a urcatŭ la *750 mierțe de cucuruzŭ* și din interesele lui se plătesce salarulŭ învĕțătorului, așa că în viitorŭ poporulŭ nu va mai fi împovăratŭ cu repartiția pentru salarulŭ învĕțătorescŭ, ér învĕțătorulŭ își va primi salarulŭ regulatŭ, în două rate egale.

Pe când acestea s'au făcutŭ din partea bărbațilorŭ în frunte cu vrednicŭlŭ lorŭ preotŭ, pe atuncĭ de altă parte femeile făcură și ele începutulŭ unui lucru pe câtŭ de frumosŭ, pe atâtŭ de laudabilŭ. La îndemnulŭ d nei preotese, ele încă întemeiară o fondațiune de bucate, din ale căreia interese de-o parte sĕ se înfrumsețeze și repareze biserica, ér de alta sĕ se cumpere rechisitele de lipsă pentru scolarĭ și cu timpulŭ sĕ se dea ajutóre copiilorŭ românĭ sĕracĭ. carĭ arŭ vré sĕ învețe vre o măestriă.

Acéstă fondațiune s'a înființatŭ la 1888 din 50 metrete cucuruzŭ, ér astăḑĭ a ajunsŭ la suma de 320 metre cucuruzŭ, ceea ce dovedesce, că fundațiunea se administréză cu fórte multă consciențiositate.

La începutulŭ acestui anŭ, d-lŭ preotŭ Cucuiu a luatŭ mĕsurĭ și pentru ridicarea unei școlĭ nouĕ și corĕspunḑĕtóre așteptărilorŭ de adĭ. Intr'o adunare de poporŭ, ținută la 22 Ianuarie c., s'au adunatŭ spre acestŭ scopŭ 116 fl. Ni se asigură însĕ, că décă ar fi fostŭ de față întregŭ poporulŭ, s'ar fia adunatŭ și 300 fl., căcĭ poporulŭ e fórte însuflețitŭ pentru ideile preotului sĕu, în care are cea mai mare încredere.

Amŭ înregistratŭ acestea cu cea mai mare bucuriă, deórece ele vorŭ puté servi ca esemplu de încuragiare pentru toțĭ aceia, carĭ stau cu mânile în sînŭ și se tânguescŭ mereu, că poporulŭ e îndĕrĕtnicŭ și nu vré sĕ asculte de sfaturile preoțilorŭ. Silésca-se preoții noștri de a-șĭ câștiga încrederea poporului și atuncĭ tânguirile vorŭ înceta, căcĭ cu neputință nimicŭ nu va mai fi.

Sĕrbările din Bucurescĭ.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Bucurescĭ, 27 Ianuarie v.

D-le Redactorŭ! Dați-mĭ voia sĕ descriu pentru cetitorii iubitului nostru organŭ de publicitate, *„Gazeta Transilvaniei“* sĕrbările, ce s'au făcutŭ în capitala României cu prilegiulŭ sosirii în țéră a pĕrechii moștenitóre române, principesa *Maria* și principele *Ferdinandŭ.*

Sâmbăta trecută la óra 1 d. a. sosi în gara de Nordŭ din Bucurescĭ trenulŭ care aducea pe multŭ doriții mirĭ ai României. Gara era îndesuită de publicŭ numĕrosŭ și alesŭ. Când scobori din trenŭ pĕrechia moștenitóre română, fŭ întimpinată de Regele Carolŭ, care îmbrățișă și sĕrută cu căldură pe iubiții mirĭ, urându-le bună venire și fericire. Principesa Maria strălucea de frumseță și fericire și mulțumirea se vedea întipărită pe grațiósa ei față. Ea purta o bogată mantiă de stofă alésă blănită. Din mii de pepturĭ isbucni unŭ *ura* puternicŭ și mulțĭ din publiculŭ asistentŭ urcară vagónele trenului princiarŭ, ca sĕ-șĭ satisfacă curiosității.

După ce s'au făcutŭ presintările oficiale în sala de primire frumosŭ împodobită, unde se afla și o deputațiune de țĕranĭ din județulŭ Muscelŭ îmbrăcațĭ în frumóse costume naționale, pĕrechia princiară dimpreună cu regele se urcară în trăsura de gală, urmată de numĕróse trăsurĭ de curte ocupate cu dómnele de onóre și casa militară a regelui și a principelui, cortegiulŭ mărețŭ și strălucitŭ se îndreptă spre Metropolie. Stradele erau întesate de publicŭ, care aclama cu multă însuflețire pe iubiții mirĭ princiarĭ.

și lui Antoniu, sĕ-i urmeze. Amêndoi se apucară de mână, schimbară o ultimă privire plină de iubire și apoi urmară conducĕtorului. Acesta însĕ nu-i conduse, după cum se așteptară ei, la zăbrelele arenei, ci înapoi, dispărêndŭ cu amêndoi pe o galeriă laterală. Óre aveau ei sĕ fiă pușĭ la o cazně deosebită? Séu dór vre-unulŭ dintre puternicii ḑilei a pusŭ vre-o vorbă bună pentru dênșii? Aveau sĕ trăiéscă, pe când ceilalțĭ trebuiau sĕ móră?

Tovarășii abia băgară în sémă depărtarea lorŭ, căcĭ fiă-care era ocupatŭ cu sine și cu sfîrșitulŭ ce-lŭ aștepta. Se auḑi unŭ sunetŭ de trâmbițĕ din arenă, semnulŭ, că gónele fiarĕlorŭ aveau sĕ încépă. O cétă de sclavĭ armațĭ se apropià de creștinĭ și-i conduse, bărbațĭ, femei și copii, către zăbrele. O smâncitură și zăbrelele se ridicară. Incetŭ eșiră ei afară până în mijloculŭ arenei; sclavii lăsară apoi pe nenorocițĭ singurĭ. Zăbrele se închiseră în dosulŭ lorŭ.

Se făcù tăcere în spațiulŭ celŭ întinsŭ! Apoi urmà o minută plină de temere, ér în loja împĕratului o mână ridicà o batistă în aerŭ. Zuráindŭ se deschiseră coliviile. Ca și când ar fi crescutŭ din pămêntŭ, se repeḑiră în arenă leii, tigrii și leoparḑi. Urletulŭ lorŭ umplù aerulŭ și stîrnì unŭ rĕsunetŭ înmiitŭ pe băncĭ, când se aruncară flămânde asupra victimelorŭ lorŭ și sfâșiară pe cei fără apĕrare. După o jumătate de oră întréga cétă a prisonierilorŭ zăcea la pămêntŭ sfâșiată în sângele ei. O sută de sclavĭ armațĭ cu parĭ cu vîrfurĭ de ferŭ ascuțite alungară bestiile în coliviile lorŭ. După ce se făcù acésta, se curățĭ loculŭ. Rĕmășițele nenorociților le scóseră afară. Cine mai da încă vreunŭ semnŭ de viéță, căpăta în camera morțilorŭ lovitura de mórte.

Intr'aceea Perpetua și Antoniu fură scoborițĭ pe nisce trepte într'o pivniță boltită, în care se aflau pe lângă coliviile zidite ale bestiilorŭ instrumentele și camera de îmbrăcare pentru gladiatorĭ, apoi camerile în carĭ se țineau mașinăriile pentru teatru. Intr'una din aceste camere se afla comandantulŭ jocurilorŭ. Inaintea acestuia fură ei condușĭ. Din gura lui aflară sórtea lorŭ. Pentru ca sĕ stâmpere din nou pofta poporului, se poruncise, ca Antoniu, ca celŭ mai tare între creștinii prinșĭ, sĕ se lupte de trei orĭ pentru Perpetua cu arme ascuțite și adecă pe rêndŭ cu unŭ leu, cu unŭ tigru și apoi cu unŭ taurŭ sĕlbaticŭ. Décă eșia învingĕtorŭ din aceste lupte, atuncĭ și lui și Perpetuei li-se dăruia viéța și libertatea.

Când Antoniu auḑi aceste condițiunĭ, inima i-se umplù de bucuriă și speranță. Elŭ își deștepeni membrele sale vênjóse, ridicà în susŭ pe soția sa și acoperi gura ei palidă cu sărutărĭ arḑĕtóre. Ea scia însĕ mai bine obiceiurile poporului romanŭ, ea scia, că lupta pentru ea însémnă numai o prelungire a chinurilorŭ ei, totușĭ însĕ în fața morții, nu putea sĕ răpéscă iubitului ei bărbatŭ speranța de o mântuire. In tăcere îlŭ strânse ea la inimă și-șĭ încredințară sufletele lorŭ lui Dumneḑeu.

După o pausă de o jumătate de oră, care fù folosită de o mare parte a mulțimei, sĕ mănânce bucatele aduse, se dede semnalulŭ pentru reînceperea jocurilorŭ. Așteptarea mulțimei era tare încordată. Sciau despre ce e vorba, și fiă-care vorbea despre frumsețea tinerei femei creștine, pentru care bărbatulŭ ei avea sĕ-șĭ pună de trei orĭ viéța în primejdiă. Érășĭ se auḑi unŭ sunetŭ de trâmbiță și în tăcerea cea mare a mulțimei se ridicà din adêncimea arenei o stâncă în susŭ. Pe ea se afla, strânsŭ legată jumĕtate șeḑêndŭ, jumĕtate zăcêndŭ, Perpetua. Unŭ vestmêntŭ subțire învĕlea trupulŭ ei. Capulŭ ei era împodobitŭ cu o verigă de aurŭ cu petri scumpe, ér pĕrulŭ frumosŭ cădea pe umerii ei. Unŭ murmurŭ trecù prin mulțime. Ah, atâta frumseță și tinerețĕ sĕ fiă în câteva minute pradă

Pe calea Griviţei până în délulŭ Metropoliei erau postate trupele, ce compunŭ regimentele 5, 6, 22 şi 22 de infanteriă şi de unŭ batalionŭ de asediu, ér dinainte Teatrului Naţionalŭ se afla regimentulŭ alŭ 2 lea de Roşiorî sub comanda colonelului Grădişteanu. Trupele aveau ţinută marţială şi erau înarmate cu puşca Manlicher, modelŭ românŭ. Publiculŭ numĕrosŭ ocupa ambele laturî ale trotuarelorŭ şi aclama cu entusiasmŭ pe rege şi pe moştenitorii tronului. Când cortegiulŭ a trecutŭ, trupele au presintatŭ arma. La óra $2^1/_2$ cortegiulŭ sosi la Metropoliă, unde Metropolitulŭ primatŭ, însoţitŭ de 10 episcopî, sĕvêrşi ceremonia religiósă, care a ţinutŭ 20 minute. După sĕvêrşirea ceremoniei religióse, ministrulŭ preşedinte românŭ, d-lŭ Lascarŭ Catargiu, a cetitŭ actulŭ comemorativŭ despre căsĕtoria principelui Ferdinandŭ cu principesa Maria d'Edimburg. Actulŭ acesta a fostŭ apoi subscrisŭ de M. S. regele Carolŭ, de părechiă princiară, de Metropolitulŭ primatŭ, de toţî miniştri, de preşedinţii corpurilorŭ legiuitóre şi de preşedintele Curţii de casaţiă. La óra 3 d. a. cortegiulŭ s'a retrasŭ spre palatulŭ regalŭ.

Ḑiua următóre, Dumineca, a fostŭ o mare şi neuitată sĕrbare pentru capitala României. Desŭ de diminéţă stradele prin carî avea sĕ trécă cortegiulŭ, erau asaltate de publicŭ şi erau împodobite cu verdéţă şi cu florî, cu stindarde şi cu arcurî de trimfŭ.

Curiositatea publicului era cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ în acéstă ḑi avea sĕ se sĕvêrşéscă cununia celorŭ 31 de părechî din 31 judeţe ale României. La órele 11 trăsura regală plecà dela palatŭ spre biserica Sf. Spiridonŭ, unde avea sĕ se sĕvêrşéscă celŭ mai însemnatŭ actŭ alŭ sĕrbărei de Dumineca. Din tóte părţile sosiau nuntaşii celorŭ 31 părechî împreună cu nunii şi cu câte-unŭ stégŭ, pe care se afla marca judeţului. In biserică era înălţatŭ unŭ frumosŭ baldachinŭ, sub care aveau sĕ ocupe locŭ Regele şi părechia princiară moştenitóre. Noii însurăţei, carî se cununară în 31 bisericî din Bucurescî, şi carî veniră acum la biserica Sf. Spiridonŭ, formară unŭ semicercŭ la drépta şi la stânga baldachinului. In mijlocŭ ocupau locŭ dómnele, carî funcţionară ca nune ale celorŭ 31 părechî, apoi a 32 părechiă, care avea sĕ fiă cununată chiar în acéstă biserică.

Frumosŭ, înălţătorŭ şi admirabilŭ era aspectulŭ bisericei. Varietatea costumelorŭ ţĕrănescî din cele 32 judeţe deoparte, bogăţia şi eleganţa toaletelorŭ dómnelorŭ din societatea înaltă de altă parte, apoi uniformele persónelorŭ diplomatice, ale generalilorŭ şi ofiţerilorŭ făceau, ca biserica Sf. Spiridonŭ, sĕ dea o înfăţişare feerică.

După ce întră în biserică M. S. Regele, care avea la braţŭ pe principesa Maria şi principele Ferdinandŭ, urmaţî de casele lorŭ civile şi militare, de miniştri şi de personalulŭ legaţiunei engles, Mitropolitulŭ primatŭ începŭ ceremonia religiósă. Privirile asistenţilorŭ se îndreptau cu sete şi iubire spre principesa Maria, din ale căreî privirî transpiră înţelepciunea şi constanţa şi figura căreia e încunjurată de-unŭ farmecŭ majestaticŭ, ce-i dă o deosebită aparenţă drăgălaşă. Deodată iese din altarŭ, îmbrăcatŭ în bogate odăjdii, Mitropolitulŭ primatŭ şi începe a sĕvêrşi sfânta slujbă a cununiei acelei părechî, la care sórtea hotărîse sĕ-i fiă naşŭ d. ministru de culte Tache Ionescu, ér naşă d-na Cezianu. După sĕvêrşirea cununiei, cele 32 părechî tinere trecură pe dinaintea baldachinului, sĕrutândŭ mânile Regelui, prinţesei Maria şi a prinţului Ferdinandŭ.

Eşindŭ din biserică, cortegiulŭ celorŭ 32 de carĕ împodobite cu verdéţă şi cu covórĕ, trasŭ fiă care carŭ de câte 4 boi albî cu córnele aurite, ér celŭ din frunte de 4 boi negri, plecà spre Ateneulŭ Românŭ, unde s'a datŭ unŭ ospĕţŭ mare şi veselŭ. Mirii şi cu miresele, cu părinţii şi cu rudeniile lorŭ întrară în sala frumosŭ decorată, îşî scotŭ şubele şi ocjócele şi se înşiruescŭ la mese şi la veseliă. Două musicî cântau cântece naţionale. In curêndŭ sosi şi M. Sa Regele, avêndŭ la braţŭ pe principesa Maria, apoi principele Ferdinandŭ şi alte notabilităţî. Când întrà cortegiulŭ regalŭ musica intonà imnulŭ naţionalŭ. Regele trecù apoi pe dinaintea însurĕţeilorŭ, esplicândŭ principesei Maria judeţulŭ, ce represintă fiă-care păreche. Auguştii óspeţî luară apoi locŭ pe-o estradă. De-odată se făcù tăcere. Unŭ comisarŭ aduse pe-o tavă trei paharĕ de şampaniă, luândŭ unulŭ principele Ferdinandŭ, care ḑise: „Bĕu în sănĕtatea noilorŭ însurăţei. Sĕ trăiţî!" Insurăţeii, carî încă aveau câte unŭ paharŭ de şampaniă, ciocniră şi strigară cu însufleţire: „Sĕ trăiĕ-că!"

După ce goliră încă câteva paharĕ de şampaniă tinerii, însurăţei trecură în ordine frumósă pe dinaintea regelui, prinţesei şi a prinţului sărutându-le mânile. Fiă-care părechiă primi, din însĕşî mânile prinţesei, câte o pungă frumósă de catifea „cu baiere de mătase şi cu armele ţĕrii brodate în aurŭ," în fiă-care aflându-se câte 25 de napoleonî de aurŭ, de câte 20 lei unulŭ, ér din mânile prinţului primiră câte-o fotografiă a părechei princiare. Unulŭ dintre mirî urà părechei moştenitóre române viéţă şi domniă lungă, fericire şi copii mulţî! Apoi regele şi cu părechia moştenitóre luară câte-unŭ paharŭ de şampanin şi ciocniră cu fiă-care dintre cele 32 părechî de însurăţei.

După ce familia regală a părăsitŭ Ateneulŭ, nuntaşii începură sĕ se veseléscă, sĕ cânte şi sĕ joce o horă mare şi frumósă.

Séra s'a datŭ representaţia de gală la teatru. Tóte logile teatrului erau ocupate de dómne din societatea înaltă, carî purtau bogate şi strălucitóre costume. La órele 9 sosi M. S. Regele şi tênĕra părechiă princiară. Musica intonà imnulŭ naţionalŭ, când Auguştii suveranî ocupară logele. Principesa Maria purta pe frunte o splendidă diademă, de sub care fruntea cu pĕrulŭ auriu apărea, ca unŭ cerŭ seninŭ luminatŭ de lucéfărî, căcî lucéfărî se potnumi ochii albaştri şi fulgerătorî ai tinerei domniţe. Câtŭ ţinù imnulŭ naţionalŭ Regele şi cu părechia moştenitóre au ascultatŭ stândŭ în picióre.

Deodată se ridicà cortina şi orchestra de sub conducerea d-lui Wachmann începù cantanta de V. A. Urechiă de cuprinsulŭ următorŭ:

Cântare Inaugurală.

a representaţiunei date la Teatrulŭ Naţionalŭ în 24 Ianuarie 1893, în onórea sosirei în Bucurescî a Alteţelorŭ Lorŭ Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria ai României.

C o r u l ŭ.

Ţéra este 'n sĕrbătóre,
Nuntă mândră, nunta mare
De feciorŭ de împĕratŭ!...

O a r t i s t ă.

Din Mamorniţa la mare
Voiósă-i orî-ce suflare
Pănă'n muntele Carpatŭ.
Nunta-i mândră, nunta-i mare
De feciorŭ de împĕratŭ!

C o r u l ŭ.

Din Mamorniţa la mare
Voiósă-i orî-ce suflare.
Pănă'n muntele Carpatŭ!

A r t i s t a.

In a Mirelui Tĕu casă,
— România cea frumósă —
Mirésă bine ai venitŭ!
Ţéra cu dragŭ te aştéptă,
Cacî eşcî bună şi 'nţeléptă...
Cerulŭ ni te-a dăruitŭ!

C o r u l ŭ.

In a Mirelui Teu casă
— România cea frumósă —
Bine ai venitŭ Mirésă!

A r t i s t a.

Brazda nóstră românéscă
Dă belşugŭ de grâu şi florî!
Tu s'o facî sĕ strălucéscă
D'a virtuţilorŭ comorî.
Cu Regina multŭ dorită
Tu s'alinî păsŭ şi durerî;
Ţéra faceţî fericită;
Ea iubire nesfêrşită
Vĕ va da din rĕsputerî.

C o r u l ŭ.

Brazda nóstră românéscă
Tu s'o facî sĕ strălucéscă
D'a virtuţilorŭ comorî!

După ce musica sfîrşi, urmà representaţia piesei „*Visulŭ unei nopţî de véră*" de Shakespeare. La sfîrşitulŭ piesei s'au intercalatŭ următórele versurî de D. C. Olănescu, ḑise de artistulŭ Nottara:

Bine-ai venitŭ la noi Mirésă!
Cu ochî dulcî sĕ 'nveseleşcî
Palatu'ţî falnicŭ de Crăiasă,
Asupră-ne sĕ rĕspândescî
Şi bunătatea şi iubirea,
De ale inimei comorî,
Şi anii rodnicî curgĕtorî
Sĕ-ţî nemuréscă fericirea!
Bine-ai venitŭ la noi Mirésă!
De multŭ cu dragŭ te aşteptamŭ,
Ca pe unŭ rĕsăritŭ de sóre,
Pe fruntea ţĕrei sĕ aprinḑî
Luminele de sĕrbătóre
Şi cu belşugŭ sĕ rĕsădescî
In pepturile nóstre vii
Speranţa şi mândriele
Cu mâna-ţî blândă sĕ le 'nvii!
Căcî din hotarŭ pân' la hotarŭ
Inmănunchiatŭ de acelaşî dorŭ
Cu graiŭ de Bine-cuvêntărî
Voiosulŭ, vitejescŭ poporŭ
Vĕ 'nchină cu viaţa lui
In darŭ şi dragostea'i deplină
Şi Vĕ uréză Mirî Duioşî
De apururî calea-Vĕ senină
Cu strălucirî s'o împodobéscă
In prea măreţulŭ lorŭ avêntŭ
Isbênda, Gloria, Puterea
Şi totŭ mai spornică sĕ créscă
Cu faima sfintelorŭ virtuţî
Menirea Vóstră pe pĕmêntŭ!
Bine-aţî venitŭ Mirésă! Mire!
De mânî regeştî călăuziţî
Spre 'nalte ţelurî de mărire!
De Pilda Lorŭ însufleţiţî.
Şi bunătatea şi iubirea
Asupră-ne sĕ revĕrsaţî
Şi mai adâncî sĕ ne brăzdaţî
Statornicia şi 'nfrăţirea'
Bine-aţî venitŭ Mirésă! Mire!

Astfelŭ au decursŭ sĕrbările de Sâmbăta şi Dumineca trecută din Bucurescî, sĕrbări, carî vorŭ rĕmânĕ pururea scumpe şi duióse amintirî pentru capitală, ca şi pentru ţéra întrégă.

Amicul.

Damele române pentru principesa Maria.

Pergamentulŭ cu care dómna *Eufrosina Catargiu* a însoţitŭ, în numele comitetului dómnelorŭ române, lădiţa artistică oferită Alteţei Sale Regale prinţesei Maria, cu banii adunaţî prin subscripţiune, are următorulŭ cuprinsŭ:

Urare aducemŭ prin graiulŭ nostru dela femeile române de pretutindenî.

Ţéra, care în cursŭ de 24 de anî, în Majestatea sa regina Elisabeta, a aflatŭ neîntrecută pildă a virtuţei şi o mamă duiósă ajutătóre şi alinătóre a păsurilorŭ la ḑi de restrişte şi de cumpĕnă mare,

---

bestiilorŭ setóse de sânge! Era compătimire, ceea ce simţeau miile de ómenî faţă de sĕrmana femeiă? Nu! Nu compătimire, dér încordare, iritare mare, că óre bărbatului îmbrăcatŭ în armatura de aurŭ şi cu sabia schinteiătóre, care sta lângă ea, îi va succede ca sĕ smulgă pe frumósa femeiă din ghiarele bestiilorŭ. „Oh, ce bunŭ e împĕratulŭ, că pregătesce pentru poporulŭ sĕu astfelŭ de bucurii! — Cesar, poporulŭ tĕu te salută!" Mii de mânî se ridică mulţămindŭ cătră loja împĕrătéscă, în care şedea împĕratulŭ, aţîntindu-şî ochii sĕi obosiţî spre grupa de josŭ. Pe elŭ nu-lŭ atrăgea scena sângerósă ce avea sĕ se desfăşure, pe elŭ nu-lŭ mai puté atrage nimicŭ pe lumea acésta.

Erăşî se făcù o tăcere în spaţiulŭ nemărginitŭ, érăşî o minută plină de temere şi aşteptare, érăşî fâlfăe o batistă din loja împĕrătéscă şi cu unŭ mugetŭ sĕlbaticŭ sări unŭ leu uriaşŭ în arenă. Fómea, mirosulŭ de sânge ce venea dela pămêntŭ, apropierea ómenilorŭ, îndoesc puterea lui înfricoşată. Cum va puté unŭ muritorŭ sĕ-lŭ birue?

Antoniu se apropià cam la cincî paşî de femeia sa. Ca şi când mâna sa ar fi fostŭ de ferŭ, aşa strângea sabia schinteiătóre. Ochii sĕi privescŭ ţîntă asupra bestiei, observândŭ tóte mişcările acesteia. Décă elŭ va sări, trebue sĕ se întâmple, apoi sĕ sară repede ca fulgerulŭ unŭ pasŭ la o parte şi apoi cu tótă puterea sĕ împlânte sabia în trupulŭ bestiei.

Incetŭ se apropià leulŭ de amêndoi, la ḑece paşî se opresce. Unŭ murmurŭ surdŭ se aude, cu códa lovesce pămêntulŭ, aşa încâtŭ nisipulŭ sare la o parte. Acum se întinde, cu ochii sĕi fulgerătorî aţîntiţî asupra jertfei, încetŭ îşî trage partea dinapoi a trupului, pregătindu-se pentru o săritură înfricoşată. Acum. . .

Dér ce este acésta? Ce se petrece în loja împĕrătéscă? Totulŭ se mişcă acolo! Impĕratulŭ se plecà pe marginea lojei. „Ea este! Ea este! Claudia Quinta! Vestala, care a săvêrşitŭ fâra de legî în contra sfinţeniei ḑeiţei! Daţî leulŭ înapoi! Iute, iute! Ea nu trebue sĕ fiă osândită! Infricoşatŭ îşî rĕsbună ḑeii asupra cetăţii, pentru osândirea unei Vestale. Aruncaţi-o de viuă într'o grópă. Alungaţî leulŭ!"

„Vestala, vestala Claudia Quinta", vorbele aceste rĕsunau prin mulţime, apoi se auḑi unŭ strigătŭ din mii de gurî. „Alungaţî leulŭ, voi sclavilorŭ, iute!"

Prea târḑiu!

Regelui pustiei nu-i pasă de împĕratŭ şi de poporŭ, nu-i pasă de mânia celui Atotputernicŭ, nu-i pasă de mânia ḑeilorŭ. Cu o săritură puternică fù pe stâncă. O lovitură cu laba, şi mórtă, plină de sânge, cade Perpetua josŭ. O a doua lovitură trântesce la pămêntŭ pe Antoniu, care îi sări în ajutorŭ. Cu o încordare mare îi succede la cincî ḑecî de sclavî îmbrăcaţî în ferŭ, sĕ alunge bestia de pe victimele ei şi sĕ o bage în coliviă

Poporulŭ murmură, se temea de mânia ḑeiţei. Se încercară, sĕ o aducă în viéţă pe fosta Vestală. Dér înzadarŭ. Sufletulŭ ei curatŭ părăsise trupulŭ sdrobitŭ şi se urcase la libertate, unde nu ajunge nicî o putere împĕrătéscă şi soţulŭ ei, din peptulŭ căruia sdrobitŭ curgea sângele şiroiu, îşî dăduse sufletulŭ. O mórte repede, fără durerî o smulse de sub mânia împĕratului şi din furia poporului, şi pe când sclavii scoteau afară cadavrele, sufletele lorŭ pluteau unite cătră acele regiunî, spre carî încă în viéţă se îndreptase speranţa lorŭ.

Ér tu, puternică Romă, óra nu mai e departe, în care mărirea ta şi a ḑeilorŭ tĕi se va surpa, în care se va ridica o nouă lume pe pĕmêntulŭ adăpatŭ de sânge şi încărcatŭ de blesteme, nu o lume a întunecimei şi a morţii, ci o lume a luminei şi a vieţii.

Trad. de *Cornel Scurtu.*

tresărit'a de bucuriă, când Dumnedeu i a datŭ în tine, dómnă, o împreună lucrătóre cu Majestatea Sa regina, la binele, fericirea și înălțarea națiunei române.

Decĭ, după bătrâna datină, întrebatune-amŭ noi femeile române, ce prinóse aduce-vomŭ mirilorŭ împĕrătescĭ?

Și étă, că nu ți aducemŭ dómnă, marama muiată în rade de sóre și împodobită cu stele, căcĭ tinerețа și frumsețа ta n'o póte adăoga maramă de mână omenéscă.

Și n'aducemŭ, dómnă, conciu și juvaere, căcĭ le întunecă strălucirea simțirilorŭ tale sufletescĭ și ale caselorŭ vóstre împĕrătescĭ. Tu însă-țĭ n'ai voit prinóse de mândrețe și gătelĭ de aurŭ și de nestimate....

Apoi nicĭ nu rupemŭ cu voi colțulŭ sĕracŭ de sfântă prescură a povestei strĕbune, că ogorulŭ țĕrei, largŭ și întinsŭ, cum l'a dăruitŭ Dumnedeu némului românescŭ, da-va nouĕ brazde luminate de florĭ cu belșugŭ nesecatŭ de grâu.

Dér atuncĭ, ce prinóse aduce-vomŭ ție, miréssă împĕrătéscă, la di de sĕrbătóre?

Primesce, o, dómnă! inima femeii române, căcĭ ea, iubirea ei a fostŭ talismanulŭ, care în curgere de optŭ-spredece sute de anĭ a ținutŭ în picióre, în mijloculŭ grósnicelorŭ furtunĭ pe Românĭ, și le a oțelitŭ brațulŭ în luptă și i-au făcutŭ sĕ nu se înstreineze de țĕră, s'o iubéscă, sĕ-i vorbéscă mereu și cu dragŭ dulcea limbă și sĕ móră rĕsboindu-se pentru ea și pentru tronŭ.

Icónă a inimei tale frumóse, întru câtŭ mărginitulŭ aurŭ și luminile nestimate potŭ închipui necuprinsulŭ sufletŭ depunemŭ la piciórele vóstre o lădiță lucrată de meșterulŭ Froment-Maurice.

Menit'am, Dómnă, acestŭ prinosŭ sĕ cuprindă visteria nesecată din care tu vei sĕmâna în ogórele nouei tale patrii comorile inimei tale domnescĭ. Cum picătura de rouă nu o desprețuesce rada sórelui, ci o duce și o revarsă în norulŭ mănoșitorŭ și rĕcoritorŭ alŭ holdelorŭ, așa și tu primesce depusă aci picătura adunată de femeile române în visteria din care vrei sĕ reverșĭ milă și îndurare la cei ce dela voi o așteptă.

Dumnedeu înmulti-va de unde vețĭ da!

Făcutu s'a acéstă orațiă Alteței Sale regale principesei Maria a României, mirésa Alteței Sale regale prințulŭ Ferdinandŭ moștenitorulŭ tronului României, la sosirea ei în Bucurescĭ, în diua de 23 Ianuarie anulŭ dela facerea lumei 7401, ér dela nascerea Mântuitorului 1893: Și după disa d-nei Eufrosina Catargiu, soția d lui președinte alŭ consiliului de miniștri și a dómnelorŭ din comitetŭ, carĭ au adunatŭ prinosulŭ astădĭ depusŭ la piciórele Altețelorŭ Lorŭ regale, l'am scrisŭ eu, V. A. Urechiă, neînsemnatŭ-diacŭ și învĕțătorŭ de istoriă a neamului românescŭ, ca sĕ se scie.

Pusu-s'a atârnată în capsă de argintŭ pecetia închipuită cu numele tuturorŭ dómnelorŭ din disulŭ comitetŭ.

Acestŭ documentŭ a fostŭ scrisŭ fórte frumosŭ de cunoscutulŭ caligrafŭ alŭ creditului ruralŭ, d. Eneșténu și ilustratŭ în stilŭ bizantinŭ de d. Ghica, secretarulŭ de cabinetŭ alŭ președintelui consiliului de miniștri.

Ceva despre corurĭ.

Brașovŭ, 20 Ianuarie v. 1892.

Cântările bisericescĭ au o rolă fórte însemnată în serviciulŭ dumnedeescŭ.

Cântările înalță și desfătéză inimile credincioșilorŭ. Și pentru ca cântările sĕ producă o plăcere și o pietate cu atâtŭ mai mare și mai atrăgĕtóre în inimile credincioșilorŭ, au începutŭ a se introduce *corurile bisericescĭ*.

Introducerea corurilorŭ bisericescĭ este cu atâtŭ mai necesară, cu câtŭ cântările bisericescĭ la noi la Românĭ, pe de-o parte au fostŭ până acuma puținŭ cultivate, pe de altă parte pietatea a începutŭ a scădé la creștinii noștri în modŭ îngrijitorŭ, éră cercetarea bisericei a slăbitŭ fórte tare. Mulțĭ dintre creștinii noștri de astădĭ, îngrijațĭ și preocupațĭ de cele materiale, uită cu totulŭ cele spirituale. Prin cultivarea și perfecționarea cântărilorŭ bisericescĭ însĕ se potŭ atrage creștinii la cercetarea bisericei și se póte desvolta în inimile lorŭ simțulŭ de pietate, simțulŭ esteticŭ, simțulŭ pentru totŭ ce este bunŭ, frumosŭ și sfântŭ.

Aceste corurĭ, décă sĕ înființéză, trebue susținute și sprijinite. Cei ce se jertfescŭ spre scopulŭ acesta, trebue încuragiațĭ și ajutațĭ cu cele necesare la instruirea lorŭ; bine ar fi, décă li s'ar puté da și câte-o remunerațiune câtŭ de mică.

Dér bisericile nóstre de regulă suntŭ sĕrace și creștinii noștri nu sciu prețui de ajunsŭ însemnătatea cântărilorŭ, de aceea nicĭ nu se simtŭ datorĭ a rĕsplăti astfelŭ de jertfe, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, căcĭ ei au a se lupta cu alte multe lipse și neajunsurĭ de totŭ feliulŭ. De aceea déră ar fi bine, ca spre scopulŭ acesta sĕ se înființeze în fiă care parochiă câte unŭ *fondŭ anumitŭ*, din venitulŭ căruia sĕ se ajute și sĕ se susțină corulŭ bisericei. In modulŭ acesta s'ar puté asigura esistența acestorŭ corurĭ.

Astfelŭ de fondurĭ s'ar puté înființa la anumite ocasiunĭ prin contribuirĭ benevole dela creștinii noștri. Românulŭ contribue bucurosŭ din puținulŭ sĕu spre scopurĭ folositóre, căcĭ elŭ bine scie, că nu are de unde sĕ aștepte ajutorŭ, de câtŭ numai dela Dumnedeu și dela sine însu-șĭ. Alte popóre s'au asiguratŭ de multŭ prin înființarea de totŭ feliulŭ de fondurĭ.

La biserica nóstră română ortodocsă a St. Treimĭ din Brașovŭ (preurbiulŭ Tocile), încă s'a înființatŭ unŭ corŭ vocalŭ sub conducerea cantorului *D. Oprescu*, care ne-a desfătatŭ și la sĕrbătorile trecute ale nasceri și Botezului Domnului.

Pentru sprijinirea și susținerea acestui corŭ, comitetulŭ parochialŭ alŭ numitei bisericĭ a hotărîtŭ sĕ înființeze unŭ fondŭ prin contribuirĭ benevole. Spre scopulŭ acesta, comitetulŭ parochialŭ a apelatŭ la bunăvoința și generositatea Românilorŭ bine simțitorĭ, dela carĭ s'a colectatŭ frumósa sumă de *132 fl. 4 cr.* cu care s'a pusŭ începutulŭ la susnumitulŭ fondŭ*).

Venitulŭ acestui fondŭ se va capitalisa, până când fondulŭ va ajunge la o sumă mai însĕmnată, ér după aceea din interesele fondului se va ajuta și se va susținé corulŭ bisericei nóstre.

Tuturorŭ acelorŭ stimațĭ domnĭ, carĭ prin contribuirile lorŭ generóse au binevoitŭ a ne ajuta la înființarea acestui fondŭ, subscrisulŭ comitetŭ parochialŭ își ține de datorință a-le aduce cea mai profundă mulțumită.

Comitetulŭ parochialŭ alŭ bisericei române ortodoxe a Sf. Treimĭ din Brașovŭ (Tocile).

CONCURSŬ.

La Comitetulŭ subscrisŭ au devenitŭ vacante câteva ajutóre de ale societății „Transilvania“, menite pentru elevĭ de meseriașĭ, aicĭ în Brașovŭ. Doritorii de a obține vre-unulŭ din acestea sĕ-șĭ adreseze petițiile motivate președintelui subscrisŭ, celŭ multŭ *până la sfĕrșitulŭ lui Februarie* n. a. c.

Brașovŭ, din ședința Comitetului Aossoc. pentru spriginirea învĕțăceilorŭ și sod. r. ținută la 15/27 Ian. 1893.

N. P. Petrescu, președinte. **Arseniu Vlaicu,** secretarŭ.

---

*) Numele singuraticilorŭ contribuitorĭ le publicamŭ cu altă ocasiune. — Red.

ECONOMIA.

Cum putemŭ ajunge la pomĭ mulțĭ și bunĭ?

I.

Prețuite cetitorŭ! Avemŭ grădina bine îngrădită, unde voimŭ a pune pomĭ, dér acum ni-se ivescŭ de sine trei întrebărĭ: 1) *de unde*, 2) *când* și 3) *cum* sĕ punemŭ pomĭ în ea?

La întrebarea dintâiu, că de unde sĕ punemŭ pomĭ, vomŭ rĕspunde: Pomĭ putemŭ avé, că-i cumpărămŭ dela cei ce au, orĭ că-i aducemŭ de pe câmpŭ, din tufișurĭ, unde se află merĭ și perĭ pădurețĭ, orĭ că ni-i prăsimŭ noi din sĕmênță.

Cu pomĭ cumpărațĭ, e dreptŭ, că îndată ne putemŭ umplé grădina, orĭ câtŭ de mare ar fi aceea, dér ne golimŭ punga cu cumpĕrarea lorŭ, că unŭ pomŭ frumosŭ, de grosimea degetului celui mare, altoit, nu-lŭ putem cumpăra din 30—50 cr., va sĕ dică: de cumpărămŭ numai 10 pomĭ, trebue sĕ dămŭ 3—5 fl. Apoi mai este unŭ nĕcasŭ: aducêndu-i din satulŭ orĭ orașulŭ vecinŭ, se potŭ și veștedi, și juli, prin ce avemŭ daună. Dér mai este ceva: Décă pămêntulŭ nostru nu este chiar așa bunŭ ca acela, de unde amŭ scosŭ pomii cumpĕrațĭ, — atuncĭ la noi vorŭ tânji, nu s'orŭ desvolta în perire

Din aceste cause nu este chiar cu sfatŭ a cumpăra pomĭ, decâtŭ numai décă scimŭ, că altcum nu se póte sĕ ajungemŭ la ei. In casulŭ acela, vomŭ face bine, décă *pomii cumpărațĭ i-omŭ ciunta scurtŭ*, că de cumva pămêntulŭ de unde vinŭ, e mai bunŭ ca alŭ nostru, ei, scurțĭ fiindŭ, nu vorŭ tênji, vorŭ căpăta nutremêntŭ de ajunsŭ și s'orŭ desvolta frumosŭ; dér de-i vomŭ lăsa așa lungĭ și crengoșĭ, atuncĭ lesne se póte întêmpla, sĕ le umble tare rĕu, sĕ nu crésca-'n perirea mare. Sciutŭ lucru sĕ fiă însĕ, că: *pomĭ sĕ cumpărămŭ tómna*, și atuncĭ numai decâtŭ sĕ-i punemŭ, că peste iérnă rădĕcinuțele lucră-'n pămêntŭ și primăvéra întrundescŭ mai de timpuriu. Dér de i-amŭ cumpăratŭ și pusŭ tómna, nu-i retezămŭ până în primăvéra viitóre, colea după Blagoveșteni (Bunăvestire), că altcum frigulŭ iernei ar puté străbate prin tăeturile cele próspete până afundŭ la trunchiu și pomii ar degera. Décă însĕ pomii îi cumpărămŭ primăvéra, — cum se și întêmplă în cele mai multe casurĭ, deși mai bine ar fi tómna, că tómna e timpulŭ celŭ mai potrivitŭ pentru punerea lorŭ—décă, dicŭ, îi cumpărămŭ primăvéra, atuncĭ îi și punemŭ numai decâtŭ și atuncĭ îi și retezămŭ.

De cumva din ceva causă nu putemŭ pune pomii cumpĕrațĭ numai decâtŭ, îi îngropămŭ totușĭ cu rădĕcinele în pămêntŭ, până avemŭ timpŭ sĕ-i punemŭ la loculŭ potrivitŭ. Pomii cumpărațĭ, de suntŭ măcarŭ de unŭ metru de lungĭ și ca degetulŭ celŭ mare de groșĭ, îi putemŭ pune numai decâtŭ la loculŭ unde sĕ stée pe veciă. Cum se întêmplă lucrulŭ acesta, adecă sădirea pomilorŭ la locŭ stabilŭ, vomŭ vedé acușĭ.

—Mai totŭ așa de curêndŭ putemŭ avé grădina plină de pomĭ și décă nu-i cumpĕrămŭ, însĕ mult mai eftinŭ, décă adecă-i aducemŭ tómna sĕlbaticĭ de pe câmpŭ, de unde-i aflămŭ, numai sĕ nu-i aflămŭ în grădinile altora.

Suntŭ adecă prin tufișurĭ și pădurĭ fórte mulțĭ merĭ și perĭ pădurețĭ, spinoșĭ. Tómna, după ce a cădutŭ bruma, mergemŭ cu sapa, hârlețŭ și sĕcure și-i căutămŭ. Unde-i aflămŭ tinerĭ, subțirĭ ca degetulŭ, orĭ și mai groșĭ, ca códele de greblă orĭ chiar ca cele de sapă, îi scótemŭ frumușelŭ, tragemŭ mai întâiu pămêntulŭ de lângă rădĕcinĭ, apoi îi smulgemŭ afară, îi curățimŭ de spinĭ, îi ciuntămŭ de vêrfŭ, așa că nicĭ celŭ mai mare, care are și rădĕcinĭ bune, sĕ nu fiă mai înaltŭ decâtŭ dela unŭ metru, până la unŭ stânjinŭ Pe aceștia încă-i punemŭ numai decâtŭ la loculŭ, unde voimŭ sĕ-i avemŭ pe veciă.

Aceștia, adecă pomii sĕlbaticĭ, vinŭ apoi altuițĭ la timpulŭ sĕu, ceea ce mai potrivitŭ este a se face nu îndată în primăvéra următóre, ci în primăvéra a doua, că sĕlbaticii au destulŭ lucru sĕ-șĭ vindece ranele de pe trunchiu și sĕ-șĭ prindă rădĕcinele bine în pămêntŭ. In primăvéra a doua însĕ îi altoimŭ și încă pe cei cu trunchĭ frumoșĭ și bine sănĕtoșĭ îi altuimŭ chiar susŭ, la unŭ metru până la unŭ stânginŭ de-asupra pămêntului.

Pe asta cale ne putemŭ lesne umplé grădinile de pomĭ frumoșĭ, sănĕtoșĭ și trainicĭ, că sciutŭ lucru este, că cu câtŭ pomulŭ e mai pădurețŭ, cu atâtŭ e mai trainicŭ, ér altuitŭ fiindŭ, fructele lui vorŭ fi ca acelea, din ale cărui pomŭ amŭ luatŭ mlădița de altuitŭ. Dér despre acésta, mai la vale.

Insĕ celŭ mai frumosŭ, celŭ mai sigurŭ și mai puținŭ costisitorŭ modŭ de a ne vedé cu pomĭ mulțĭ și bunĭ, este prăsirea lorŭ din sĕmênță. E dreptŭ, că acésta merge mai încetŭ, căcĭ natura nu se grăbesce de dragulŭ nimĕrui, dér apoi și putemŭ avé, prăsindŭ din sĕmênță, pomii cei mai frumoșĭ și mai bunĭ, apoi mulțĭ, Dómne, câtŭ sĕ nu avemŭ ce face cu ei, de nu-i vomŭ vinde pe banĭ bunĭ celorŭ ce nu se îndeletnicescŭ cu prăsirea lorŭ. Acestŭ modŭ de prăsire se recomandă cu deosebire învĕțătorilorŭ, ca sĕ-lŭ facă cu elevii în grădina școlei. Astfelŭ urmândŭ, fiă-care elevŭ va vedé, cum se face, ba va lua însu-șĭ parte la tóte lucrurile: la adunarea sĕmênței, la pregătirea straturilorŭ, la sĕmênare, plivire, curățire, rărire, răsădire, altuire, strămutare, și cu unŭ cuvêntŭ la tóte lucrurile, ce se recerŭ, și astfeliu preparatŭ, la eșirea din școlă, va puté face la sine acasă singurŭ, cum a făcutŭ la școlă sub conducerea învĕțătorului.

Care învĕțătorŭ face așa, póte fără sfială dice către învĕțăceii sĕi cu Mântuitorulŭ lumei: Mergețĭ și facețĭ așișderea!

Dér nu numai atâta, ci și bucuria lui va fi mai mare, când îșĭ va vedé ostenelele rĕsplătite câte cu ceva, pe lângă mulțămita sécă, care nimerui nu e dragă. Producêndŭ în grădina școlei pomĭ mulțĭ, va puté împărți ca premii elevilorŭ mai sirguincioșĭ, prin ce și-a atrage iubirea lorŭ și a părinților lorŭ, va avé școla plină de elevĭ, că vorŭ dice părinții lorŭ: vedemŭ, că învéță ceva, se alegŭ cu ceva, că popĭ toțĭ nu potŭ fi, dér vĕdŭ, că dascălu îi învață a fi ómenĭ harnicĭ, lucrătorĭ, carĭ la vremea lorŭ sĕ-șĭ scie agonisi pânea de tóte dilele.

Apoi, învĕțătorulŭ harnicŭ, cultivândŭ mulțĭ pomĭ, va puté da și pe banĭ orĭ producte altoi pe la ómenii noștri, prin ce și-a îmbunĕtăți câtŭ de câtŭ starea lui și va ajutora totdeodată și bunăstarea poporenilorŭ, carĭ la rêndulŭ lorŭ, pe lângă ce i-orŭ plăti câte

ceva pentru pomĭ, dér când vorŭ produce pomii póme bune, totŭdéuna vorŭ ḑice: Dumneḑeu sĕ ţină pe dascălulŭ nostru, că de nu era elŭ, noi aḑĭ nu aveamŭ pómele aceste. Prin acésta ar lua unŭ avêntŭ economia nóstră naţională. Decĭ; fiă-care învĕţătorŭ sĕ-şĭ facă şcolă de pomĭ, unde sĕ prăséscă pomii din sĕmênţă, şi numai din sĕmênţă; de va face cineva lucrulŭ acesta orĭ ba, dér învĕţătorii noştri sĕ-lŭ facă, chiar şi la şcoluţele din satele cele micĭ şi mai neînsemnate.

Arta de a trăi.

După *Stugau*, de *Camilŭ B...*

Grija.

Însuşirea naturei nóstre, de-a ne îngriji de viitorŭ, ne împiedecă nu numai ca sĕ avemŭ o privire deschisă şi unŭ simţŭ primitorŭ pentru ceea ce presentulŭ ne ofere plăcutŭ, ci ne causéză şi suferinţă positivă. Avêndŭ privirile nóstre îndreptate mereu asupra viitorului, încercămŭ cele mai multe neplăcerĭ ale vieţei deja cu multŭ înainte de-a ajunge ele. Pentru-că ce e grija, care mai multŭ séu mai puţinŭ amăresce viaţa tuturorŭ ómenilorŭ, décă nu neplăcerĭ simţite de mai înainte?

Nu încape îndoială, că prevederea relelorŭ, ce au sĕ ni-se întêmple, şi neliniştea sufletéscă legată de acésta, — în ceea ce constă tocmai grijea — e unŭ mijlocŭ de a încungiura multe primejdii, ce ne ameninţă, şi décă acéstă prevedere contribue, ca sĕ înpintene energia şi prudenţa nóstră în direcţiunea acésta, atuncĭ ea e bine-făcĕtóre. De regulă însĕ ne lăsămŭ a fi duşĭ în îngrijirile nóstre departe preste ţîntă. Fantasia nóstră înspăimêntată ne lasă a vedé relele, de carĭ ne tememŭ, cu multŭ mai grozave, decâtŭ cum suntŭ ele în faptă. Sufletele poetice anume suntŭ fórte aplecate spre esagerare şi suferŭ decĭ îndoită de grijă. Ce e dreptŭ, acestŭ rĕu e încâtva paralisatŭ prin aceea, că sufletele poetice presimţescŭ şi bucurii viitóre cu mai mare vioiciune; dér deóre-ce la cei mai mulţĭ ómenĭ temerile suntŭ mai numeróse ca speranţele, aşa în generalŭ consideratŭ, darulŭ unei presimţirĭ prea vie, e mai multŭ unŭ darŭ stricăciosŭ, decâtŭ binefăcĕtorŭ alŭ naturei. E tréba unei dietetice raţionale a sufletului, de-a împăca acestŭ inconvenientŭ, şi ea o şi póte face.

Ce atitudine are sĕ ia omulŭ cu minte faţă cu grija pasivă, când acésta vré sĕ-lŭ cuprindă, reiese din esperienţă şi din simţulŭ viu, despre ceea ce datorimŭ demnităţii nóstre proprii.

Când facemŭ o reprivire asupra grijilorŭ preste carĭ amŭ trecutŭ, apoi aflămŭ că multe din acelea constau din temere de nisce rele, carĭ nu s'au întêmplatŭ, séu pentru-că împrejurărĭ neaşteptate au adusŭ cu sine o întorsătură favorabilă, séu că prin o faptă înţeléptă şi energică amŭ sciutŭ depărta la timpŭ pericolulŭ. Din îngrijirile, carĭ totuşĭ s'au împlinitŭ, s'a vĕḑutŭ, că asemenea unorŭ furtunĭ ameninţătóre, s'au descărcatŭ în modŭ cu multŭ mai puţinŭ periculosŭ, decâtŭ cum ne-amŭ aşteptatŭ. E de o importanţă fórte mare pentru liniştea nóstră sufletéscă, ca aceste esperienţe, pe carĭ de sigurŭ că le-a făcutŭ fiă-care cetitorŭ însuşĭ în viaţa sa, sĕ le avemŭ totdéuna viue înaintea ochilorŭ noştri. Sĕ ne cugetămŭ la fiă-care din grijile nóstre: că ceea de ce ne tememŭ, séu se va întêmpla, séu nu se va întêmpla. Décă ea nu se întêmplă îngrijirea nóstră e unŭ rĕu de prisosŭ; décă se întêmplă, atuncĭ cum ḑice *Schiller*: „timpulŭ de a deplânge cele întêmplate, e atuncĭ, când se apropie şi se ivescŭ în realitate“.

Orĭ-ce grije nouă, ce ni-se ivesce, trebue sĕ o primimŭ ca unŭ soldatŭ bravŭ: *fără frică*. Orĭ şi de ce pericolŭ amŭ fi ameninţaţĭ, sĕ'l întêmpinămŭ cu idea: „Cu tine încă o voiu găta, cum am gătat'o încă cu multe altele; frica de mine nu se prinde; eu sunt ca o mâţă, orĭ-cum ai arunca-o, ea tot pe piciore cade; celŭ ce vré sĕ se prindă cu mine, va afla în mine unŭ contrarŭ de care nu va avé sĕ-i fiă ruşine“.

După-ce cineva s'a adusŭ în dispoşiţiune rĕsboinică prin astfelŭ de vorbe şi alte asemenea lorŭ, se va cugeta liniştitŭ şi cu sânge rece, cum sĕ pótă întêmpina mai bine rĕulŭ, ce'lŭ ameninţă. Cu câtŭ vomŭ privi în faţa pericolului cu mai multă tăriă şi mai neînfricaţĭ, cu câtŭ ne vomŭ da sémă cu mai multŭ sânge rece despre situaţiunea nóstră şi mijlócele de carĭ dispunemŭ, cu atâtŭ mai lesne vomŭ afla calea adevĕrată pentru de a încungiura pericululŭ. Increderea în noi înşine şi presenţa de spiritŭ (chibsuinţa) e deja unŭ ajutorŭ de jumĕtate. Grijile au tóte însuşirile unorŭ fiinţe vieţuitóre, ele suntŭ ca bestiile sĕlbatice, carĭ în vederea privirei unui bărbatŭ neînfricatŭ, se pitescŭ la pămêntŭ cu laşitate. Ceea ce póte unŭ îmblânḑitorŭ de animale, póte şi unŭ altulŭ, care are curagiulŭ recerutŭ. Aşa putemŭ dumeri viclénа bestiă a grijei, décă ne punemŭ în faţa ei, aşa cum se cuvine unui bărbatŭ adevĕratŭ.

Prea nemĕsurata grijă pentru viitorŭ e totdéuna proba unei inteligenţe slabe, séu a unui caracterŭ slabŭ. In totŭ casulŭ, ea e o mare nebuniă. Grija pasivă nu numai, că nu ne ajută nimicŭ, dér ne causéză neplăcerile cele mai simţite. Ea turbură, ca orĭ-care altă pasiune deprimătóre, seninătatea cugetărei nóstre, slăbesce energia hotărîrilorŭ şi faptelorŭ nóstre, ne consumă viéţa şi ne sleiesce puterile, mai înainte de a fi sositŭ primejdia. Nu-ĭ o mirare, décă acésta ne află apoi confuşĭ, fără sfatŭ şi slabĭ. Adesea ajutorulŭ e aşa de aprópe, încâtŭ ilŭ putemŭ prinde cu mâna, décă spaima nu ne-arŭ orbi şi nu ne-arŭ asurḑi.

Frica nemĕsurată derógă şi demnităţii nóstre. Deja frica de ómenĭ e o slăbiciune demnă a fi despreţuită, mai multŭ încă frica de lucrurĭ. *Viaţa e o luptă*; de marea armată a rĕsboinicilorŭ, carĭ au de a se apăra contra unei sorţĭ fatale, se ţine fiă-care muritorŭ unulŭ ca simplu gregarŭ, celalaltŭ ca oficerŭ, alŭ treilea chiar ca generalŭ. *In acéstă armată silésca-se fiă-care a deveni unŭ erou.* Acésta e o ambiţiune démnă, cu tóte că, ba tocmai pentru-că pe acestŭ câmpŭ de bătaiă nu se împartŭ ordurĭ şi săbii de onóre pentru fapte eroice sĕvêrşite. Lupta curagiósă a omului contra sorţii e unŭ spectacolŭ pentru ḑei, deóre-ce *„mare se póte arăta cineva în fericire, sublimŭ numai în nefericire“*.

Precum unŭ soldatŭ bravŭ, chiar învinsŭ fiindŭ, stórce stima contrarului sĕu, aşa şi omulŭ, care după o apĕrare eroică, în fine cade învinsŭ de sórte.

(Va urma.)

Sentinţe şi învĕţăturĭ.

Din carnetulŭ meu, de Moşulŭ.

— Mila înmulţesce averea.

— Cine nu se întinde după straiu, îi rĕmânŭ piciórele neacoperite.

— Moştenirea dela părinţĭ câştigă-o, ca sĕ fiă a ta.

— Cine n'ascultă de sfatŭ, nu póte fi ajutatŭ.

— Cine se gândesce chiar prea multŭ, puţinŭ va dobêndi.

— Rênduéla vĕ învéţă sĕ câştigaţĭ timpŭ.

— Numai faptele marĭ rĕmânŭ vecînice, neuitate şi nu se sfîrşescŭ în mormêntulŭ lumii.

— Tare contra tare, sfêrşitŭ bunŭ nu are.

— Vorba, orĭ câtŭ e de folositóre, n'o întinde prea tare.

— Vorbele-sŭ argintŭ turnatŭ.

— Tăcerea aurŭ curatŭ.

— Sórtea şi-o face însu-şĭ omulŭ.

— Cine caută prietinĭ, e vrednicŭ sĕ-i găséscă, cine n'are, n'a umblatŭ după ei.

— Sĕcurea în casă face de prisosŭ pe lemnarŭ.

— Numai când a secatŭ fântâna, cunoscĭ preţulŭ apei.

— Décă miluescĭ pe sĕracĭ bucurosŭ, Domnului împrumuţĭ cu dobêndă.

— Ceea ce 'nveţĭ la tinereţe, deprinḑĭ la bĕtrâneţe.

— Sci în ce zace enigma vieţii? — Fi veselŭ, décă nu merge altfelŭ, fi îndestulitŭ.

— Sănĕtatea şi liniştea suntŭ frumóse darurĭ dumneḑeescĭ.

— Calumnia adese-orĭ rănesce mai tare, decâtŭ o sabiă ascuţită.

De petrecere.

O muiere se pricea adese-orĭ cu bărbatulŭ sĕu pentru zgârcenia lui. Odată muierea fiindŭ fórte mâniósă ḑice bărbatului:

— Cum vĕdŭ eu, bărbate, tu după mórtea mea ai fi în stare sĕ iai şi pe fata dracului de muiere, numai sĕ-ţĭ aducă banĭ mulţĭ.

— Asta uşorŭ s'ar puté întêmpla, rĕspunse bărbatulŭ, dér vorba e, că după lege unŭ bărbatŭ nu póte ţiné două surorĭ.

*

Unŭ cântăreţŭ fórte lăudatŭ, care nu pré puté sĕ-şĭ câştige pânea de tóte ḑilele cu măestria sa, intră odată în casa unui domnŭ, care l'a întrebatŭ, décă este adevĕratŭ, că scie cânta bine?

— Adevĕratŭ, domnule, rĕspunse cântăreţulŭ, că Dumneḑeu mi-a datŭ glasŭ aşa de dulce, limpede şi frumosŭ încâtŭ eu potŭ face cu glasulŭ meu orĭ-ce vréu.

Domnulŭ privindŭ la elŭ şi mĕsurându-lŭ cu ochii din crescetŭ pănă în tălpĭ şi vĕḑêndu-i ciórecii fórte slabĭ şi mângiţĭ, ii ḑise:

— Fórte bine, dragulŭ meu. Décă e aşa cum ḑicĭ, poruncesce glasului tĕu celui frumosŭ, sĕ ţĭ facă o părechе de ciórecĭ, că aceia, care-i ai suntŭ pré sdrĕnţoşĭ.

Cântăreţulŭ începŭ o cântare, ce mişcă aşa de multŭ pe domnulŭ, încâtŭ acesta îi întinse o punguliţă cu banĭ. Cântăreţulŭ luă punguliţa şi plecă. Când era sĕ ésă pe uşe afară domnulŭ îi ḑise:

— Dér ce te grăbescĭ aşa tare?

— Mergŭ sĕ-mĭ facŭ ciórecĭ, ḑise cântăreţulŭ rîḑêndŭ cu mulţumire.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Corulŭ vocalŭ gr. cat. din Oraviţa română va da unŭ concertŭ împreunatŭ cu teatru Sâmbătă în 11. Februariu n. sub conducerea d-lui Ioanŭ Bogdanŭ, învĕţĕtorŭ.

Concertulŭ va consta din 2 cântece esecutate de corulŭ mixtŭ şi de corulŭ bărb. Se va representa apoi „Baba hêrca“ operetă-vrăjitorie în două acte şi trei tablouri de D. M. Milo.

Persónele vorŭ fi representate prin Ioanŭ Dure, Costa Voda, George Coterla, Pavelŭ Neda, Maria Magurénu, Iliă Gerghina, Georga Cucu, Ecaterina Bogdanŭ

După producţiune urméză jocŭ.

*

— *Clubulŭ lucrătorilorŭ braşovenĭ*, va da o producţiune şi petrecere Dumineca în 19 Febr. n. c., în sala „Hotelului Central Nr, 1“. Producţiunea constă din piese teatrale, solurĭ, corurĭ pentru bărbaţĭ şi amestecate, în limba română, germană şi maghiară; pe lângă carĭ se va esecuta şi piesa teatrală „Vlăduţulŭ Mamii“, séu Copilulŭ rĕsfăţatŭ, comediă într'unŭ actŭ, jucată de membrii clubului. Preţulŭ intrărei de persónă 50 cr. Inceputulŭ la 7 óre séra. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ pentru cumpĕrarea unui pianŭ pe séma clubului.

MULTE ŞI DE TOATE.

O dramă pe unŭ farŭ.

Acum vre-o câte-va ḑile tînĕrulŭ Jean-René, păzitorŭ alŭ farului (turnŭ luminosŭ pe mare pentru orientarea corăbiilorŭ) din golfulŭ Douvres (Francia) s'a suitŭ cu şefulŭ sĕu în vîrfulŭ farului ca sĕ aprindă focolŭ. Pe când se scobora josŭ pe scară Jean René împedecându-se pe o tréptă, îşĭ perde echilibrulŭ cade josŭ în interiorulŭ farului, de la o înălţime de 40 de metri.

Mórtea a fostŭ repede.

Şefulŭ sĕu a începutŭ atuncĭ sĕ dea semnalulŭ din vîrfulŭ farului, dér în zadarŭ, căcĭ nu l'a observatŭ nimenĭ. Acelaşĭ semnalŭ l'a repetatŭ, în ḑilele următóre.

De pe ţĕrmurii mării însĕ nu-i rĕspundea nimenea. Nicĭ-o corabie nu se vedea prin apropierea farului. Nenorocitulŭ şefŭ trebuia sĕ păḑéscă singurŭ cadavrulŭ tovarĕşului sĕu.

Elŭ nu cuteza sĕ-lŭ arunce în mare parte din respectŭ faţă de mortŭ, parte din prudenţă. Căcĭ îşĭ ḑicea elŭ: Dér décă mĕ va acusa lumea, că eu l'am omorîtŭ şi apoi l'am aruncatŭ în mare?

Ḑilele se scurgeau unele după altele fără sĕ vie cine-va, ca sĕ scótă pe bietulŭ şefŭ din tortura aceea teribilă. Elŭ nicĭ nu mai mânca nimicŭ, nicĭ nu mai durmea. Cu tóte acestea la ora anumită se suia în vîrfulŭ farului şi aprindea foculŭ.

Adese-orĭ îi venise idia sĕ se sinucidă.

Şederea în farŭ, aşa de puţinŭ comodă, devenise imposibilă lângă unŭ cadavru, care începuse sĕ putreḑéscă şi sĕ rĕspândéscă unŭ mirosŭ grozavŭ de greu.

In sfîrşitŭ abia după 15 ḑile a sositŭ lângă farŭ corabia „Fresnel“. Bietulŭ şefŭ alŭ farului a fostŭ găsitŭ aprópe mortŭ de fóme; elŭ abia a pututŭ istorisi cele întêmplate.

Corabia l'a dusŭ atâtŭ pe elŭ câtŭ şi cadavrulŭ nenorocitului sĕu tovarĕşŭ la Lezardrieux, unde şefulŭ, a doua ḑi după nişce frigurĭ violente, a înebunitŭ. Atâtŭ de multŭ l'a emoţionatŭ şi torturatŭ şederea de 15 ḑile lângă unŭ cadavru.

*

Afacerea Panama folosită de hoţĭ îndrăsneţĭ.

Marchisulŭ de Panisse-Passis se află împreună cu familia sa în sudulŭ Franciei. Palatulŭ sĕu din strada Marceau (Parisŭ) e lăsatŭ în îngrijirea unui portarŭ şi a soţiei acestuia, ómenĭ în vêrstă de vr'o 60 de anĭ. Intr'una din ḑilele trecute, pe la órele 5 d. am. se aude sunândŭ clopotulŭ la pórtă.

Portarulŭ Onezac deschide şi vede 'naintea sa 8 domnĭ elegantŭ îmbrăcaţĭ, cu cilindre pe capŭ şi înmănuşaţĭ Unulŭ dintre aceştia, care părea a fi şefulŭ, purta insigniile legiunei de onóre.

Acesta spuse portarului, că nişte ómenĭ au asiguratŭ, că marchizulŭ e amestecatŭ în afacerea Panama şi că a ridicatŭ o polţiă de 300,000 de fr. pe carĭ i-a încasatŭ portarulŭ; de aceea ei suntŭ siliţĭ sĕ facă o cercetare în casă. — „O poliţă?“ — rĕspunse portarulŭ iu-

mărmuritŭ — „stăpânulŭ meu a furatŭ o poliță și a luatŭ banii? Asta se póte; dér domnii mei, eu n'amŭ încasatŭ banii nicĭ nu i-amŭ trimisŭ la stăpânulŭ meu. Vĕ jurŭ, că nu sciu nimicŭ despre asta!“

— „Ăsta minţesce“—observă unŭ omnŭ— „dér cercetândŭ hârtiele din casă ne vomŭ convinge despre adevĕrŭ“ — „D le preşedinte“ — dise altulŭ— „dă ordinŭ sĕ ne lase sĕ facemŭ o cercetare“ —„De sigurŭ“—rĕspunse membrulŭ legiunei de onóre,—„dér până una, alta, legaţĭ pe omulŭ acesta. Elŭ trebue sĕ fiă de faţă la cercetare şi sĕ subscrie procesulŭ verbalŭ.“ Portarulŭ a fostŭ legatŭ, ér femeea lui a trebuitŭ sĕ deschidă tóte odăile palatului. Cei 8 domnĭ se apucă îndată şi deschidŭ casa de ferŭ şi iau tóte hârtiele de valóre, juvaericalele şi tacâmurile de argintŭ şi aurŭ. Apoi pe la órele 10 şi jum. séra, trei dintre ei esŭ cu tóte acestea afară şi le punŭ într'o trăsură, care îi aştepta la pórtă. Cei-l'alţĭ au continuatŭ cercetarea până la orele 1 nóptea. Atuncĭ membrulŭ legiunei de onóre a datŭ ordinŭ sĕ fie deslegatŭ portarulŭ şi femeea sa, carĭ stăteu legaţĭ butucŭ pe unŭ scaunŭ.

Elŭ a încheiatŭ şi unŭ procesŭ verbalŭ pe care bieţii ómenĭ l'au subscrisŭ tremurândŭ de frică.

După depărtarea celorŭ 8 domnĭ, portarulŭ a înşciinţatŭ pe comisarulŭ de poliţiă. Atuncĭ s'a constatatŭ îndată, că la mijlocŭ a fostŭ o hoţie fórte îndrăsnéţă.

Banii şi giuvaericalele furate se ridică la suma de 500,00 de fr.

Marchizulŭ de Panisse—Passis a fostŭ înşciinţatŭ telegraficŭ despre cele întêmplate.

*

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Februarie. are 28 dile. Germânarŭ.

1893 Dilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	31 D. 4 S. Ciril şi Ioan.	12 E 6 Q. Euladia	7. 7	4 22
Lunĭ,	1 Feb. Martirul Trifon	13 Catarina, Rio	7. 6	4. 24
Marţĭ,	2 (†) Int. Domnului	14 Valentin	7. 4	4. 26
Mercurĭ,	3 Sf. Drep. Simeon	15 Faustin	7. 2	4. 28
Joi,	4 C. păr. Isidor	16 Iuliana	7. 0	4. 29
Vinerĭ,	5 Sf. Mart. Agata	17 Constanţa	7. 59	4 30
Sâmb.	9 C.păr. Vucol Ep.	18 Simeon	7. 56	4. 31

Tergulŭ de rîmători din Steinbruch. La 5 Febr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 98.083 capete, la 6 Febr. au întratŭ 1511 capete şi au eşitŭ 957 rĕmânêndŭ la 7 Febr. unŭ numĕrŭ de 93,637 capete. — Se notéză marfa: *unguréscă* veche, grea dela 47.— până la 48.— cr. marfă *ungurescă* tineră grea dela 50 cr. până la 51— cr., *de mijlocŭ* dela 46— cr. până la 47— cr. *uşóră* dela 46— cr. până la 47— cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela 46 până la 47— cr. — *de mijlocŭ* dela 46 -- cr. până la 44½ cr. *uşóră* dela 45 cr. până la 46½ cr. — *Marfă de România Băkony* de grea dela — cr. până la — cr. transitto mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. până la—cr. transito dto ţepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela 46½ 47½ cr. transito, mijlociă grea dela 46—47— cr. transito uşóră de la 45—46 cr. Porcii îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. până a — cr. Cântăriţĭ la gară cu 47.

Bursa din Bucurescĭ

din 7 Febr. n. 1893.

Valorĭ	o/o	cumpĕ
Rentă română perpetuă 1875	5%	100.½
Renta română amortisabilă . .	5%	98.¾
dtto	4%	84.—
Renta rom. (rurale convertite)	6%	102.¾
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	4%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866 .	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescĭ .	5%	—.—
idem idem din 1884	5%	91.—
idem idem din 1890	5%	90.¼
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	—.—
idem idem	5%	95 ½
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	102.¾
idem idem	6%	101.¾
idem idem	5%	91.½
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ. .	5%	82.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	280.—
	V. N.	—.—
Banca Naţion. ult. div. 84.45	500	1662
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	—.
Naţionala de asig. ult. div. 36 lei	200	—.
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.5 l.	204	151.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div. . .	—	—.—
Societ. de Hârtie ult. div. . .	—	—.—
20 francĭ aur	—	20.15
Banca Naţion. a României .	—	—.—
Scompt.	6%	
Avansurĭ pe efecte	7%	
vansurĭ pe Lingourĭ	6%	

Cursulŭ losurilorŭ private

din 7 Febr. n. 1893.

	cump.	vinde
Basilica . . .	8.—	8.30
Creditŭ	193.50	195.25
Clary 40 fl. m. c. . .	58.50	59.50
Navig. pe Dunăre . .	134.—	136.50
Insbruck	25.50	26.50
Krakau	22.75	23.75
Laibach	23.--	24.—
Buda	61.25	62.50
Palffy	57.50	58.50
Crucea roşie austr. . .	18.90	19.40
dto ung. . .	13.75	14.25
dto ital. . .	—.—	—.—
Rudolf . . .	25.—	26.75
Salm . . .	68.—	69.
Salzburg	26.—	27.—
St. Genois . . .	66.—	68.—
Stanislau	38.—	40.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	140. -	142.—
dto 4% 50 .	66.50	68.50
Waldstein . . .	44.—	45. -
Windischgrätz . . .	66.—	—.—
Sêrbescĭ 3% . . .	39.75	40.20
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	129.50	130.50

Bursa de mărfurĭ din Budapesta

din 7 Febr. n. 1893.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenescŭ	80	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	8.15	8.25
Grâu de Pesta	80	8.10	8.20
Grâu de Alba-regala	80	8.10	8.20
Grâu de Bácska	80	8.10	8.20
Grân ung. de nordŭ	80	—.—	—.

Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.35	6.50
Orzŭ	nutreţŭ	60—62	5.10	5.40
Orzŭ	de vinars	62.—	5.50	6.—
Orzŭ	de bere	64.—	6.20	7.40
Ovĕsŭ		39.41	5.55	5.8
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	4.70	4.75
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	.—	.—
Cucuruzŭ	„	—	.—	.—
Hirişcă	„	—	4.10	4.35

Preţulŭ pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	46.—	56.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
„	roşiă	64.—	71.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	32.—	32.50
Oleu de in		5.80	6 —
Uns. de porc	dela Pesta	61.50	62. -
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	43.—	44.—
„	afumată	55.—	56.—
Sĕu		35.—	36.—
Prune	din Bosnia în buţĭ	22. -	22.50
„	din Serbia în sacĭ	21.75	22.25
Lictarŭ	slavonŭ nou	22.50	23. -
„	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	35.—	37.—
Ceară	de Rosenau	140.	141.
Spirtŭ	brutŭ	13.50	13.75
„	Drojdiuţe de spirt	15.75	16

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 4 Februarie st. n 1893

Bancnote românescĭ	Cump.	9 48	Vênd.	9 52
Argintŭ românescŭ	„	9.45	„	9.48
Napoleon-d'orĭ	„	9.50	„	9.55
Lire turcescĭ	„	—.—	„	—.—
Seris. fonc. „Albina“ 6%		—.—	„	—.—
„ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Imperialĭ		—.—	„	
Galbinĭ	„	5.53	„	5 60
Ruble rusescĭ	„	.—	„	—.—
Mărcĭ germane		58.80	„	59.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 8 Februarie st. n 1893.

Renta de aurŭ 4%	114.60
Renta de hârtiă 5%	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	122.75
dto argintŭ	102.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [prima emisune]	120.10
ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ croato-slavone	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de Bonurĭ rurale-ungare	96.80
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	97.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	140 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	142.50
Renta de argintŭ austriacă	98 80
Renta de hârtiă austriacă	98.40
Renta de aurŭ austriacă	116.70
Losurĭ din 1860	—.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1000.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr	371 25
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	323.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5 68
Napoleon-d'orĭ	9.62—
Mărcĭ 100 împ. germane	59.20—
Londra 10 Livres sterlinge	120.80

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ

în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ mixtŭ: 4 óre 20 min. diminéţa.
Trenulŭ accel.: 2 óre 18 min. după am.
Trenulŭ de persóne: 7 óre 23 min. séra.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ accel.: 5 óre 15 minute dimin.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenulŭ accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşovŭ la Zĕrnescĭ:

Trenulŭ mixtŭ: 9 óre 5 min. diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 13 min. după am.

Dela Braşovŭ la Ch.-Oşorheiu.

Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 20 min. diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 50 minute a. m.
Trenulŭ mixtŭ: 3 óre 10 min. după am.

Sosirea trenurilorŭ în Braşovŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenulŭ accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 10 óre 5 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 58 minute séra.
Trenulŭ accel.: 10 óre 17 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 6 óre 2 min. diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 1 óră 14 min. după am.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşovŭ.

Trenulŭ mixtŭ: 8 óre 25 min. diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ: 5 óre 32 min. după am.
Trenulŭ mixtŭ: 9 óre 25 min. séra.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu**, şi în tutungeria **I. Gross**.

Proprietarŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Nr. **723**—1893.

PUBLICAŢIUNE

privitóre la presentarea fasiunilorŭ pentru dare de câştigŭ clasa III.

La provocarea oficiului de dare orăşenescŭ din 30 Decemvre 1892 Nr. 6442/92 pentru aşternerea fasiunilorŭ dării de câstigŭ clasa III până în 20 Januarie 1893, numai o parte mică de contribuabilĭ au rĕspunsŭ.

In urma Emisului Inaltului Ministerŭ reg. ung. de finanţe, cu data Budapest 25 Noemvre 1892 Nr. 78806/92, se provócă din nou prin acésta toţĭ Industriaşii, meseriaşii, neguţătorii, antreprenorii, agenţii, advocaţii, medicii, spiţerii, inginerii, arêndaşii s. m. d. cu unŭ cuvêntŭ toţĭ carĭ cadŭ în categoria dării după câştigŭ clasa III sĕ-şĭ predea fasiunile corectŭ scrise, carĭ vorŭ servi de basă la prescrierea dării pe anii 1893, 1894 şi 1895 până la 18 Februarie 1893 la oficiulŭ de dare orăşenescŭ.

Acelora, carĭ nu-şĭ vorŭ asterne fasiunile respective, li se va mĕsura darea după datele, ce se vorŭ constata din partea oficială.

Contribuabilii suntŭ îndatoraţĭ, până în 18 Februarie 1893, sĕ declare câştigul curatŭ ce au obţinutŭ din meserie sĕu afacerĭ în trei anĭ precedenţĭ anului 1893 adecă 1891, 1892, 1893.

Sĕu decă afacerea n'a duratŭ toţĭ trei anii sĕ declare câştigulŭ curatŭ numai pe timpŭ câtŭ au exerciatŭ comerciul, sĕu meseria. Ca câştigŭ curatŭ se acceptă acea sumă, care resultă după ce se scadă cheltuelile necesare pentru comerciu, séu meseriă. Cheltuelile proprietarului afacerei, respective contribuabilului, carĭ nu aparţinŭ la purtarea afacerei séu întreprinderei decâtŭ pentru susţinerea lui, a familiei, sĕu a casnicilorŭ, nu e permisŭ a fi subtrase din venitŭ séu câştigŭ.

Acela care are câştigŭ sĕu venitŭ din diferite specii de comerciu sĕu întreprindere este obligatŭ pentru fiă-care specie separatŭ, sĕ subştérnă fasiune de câştigŭ.

Acei contribuabilĭ, carĭ au în serviciulŭ lorŭ ajutóre suntŭ îndatoraţĭ a presenta pe lângă fasiune o listă în care se induce numele, timpulŭ întrarii în serviciu, şi salarulŭ lunarŭ séu anualŭ alŭ respectivilorŭ ajutătorĭ.

Contribuabilii, carĭ vorŭ intreprinde vre-o afacere după conscripţia darei sunt obligaţĭ în termin de doue lunĭ dela ḑiua deschiderei neg. ţului sĕu intreprinderei, a substerne fasiunea. Formulare de fasiunĭ de dare, cum şi formulare pentru însemnarea ajutóre orŭ se predau particelorŭ la oficiulŭ de dare orăşĕnesc.

Contribuabilulŭ este obligatŭ a induce în rubricele fasiunei datele necesare cu conscienţiositate, în locŭ de juramentŭ a subscrie fasiunea, care subscriere valoréză ca parolă de onóre împreună cu loculŭ şi datulŭ estradărei.

Arătările neadevĕrate sĕu neesacte induse în fasiunea dărei classa III după negoţulŭ séu orĭ şi ce intreprindere, carĭ aruncă câştigŭ orĭ venitŭ, cu scopŭ de a prescurta erariul financiar, vor fi privite ca transgresiunĭ, carĭ se vor pedepsi cu plata sumei de odata până în optŭ orĭ maĭ multŭ decâtŭ suma cu care a fostŭ erariulŭ financiar păgubitŭ. Ca cifră de pagubă se va lua acea sumă, care va fi constatată de organele ce sunt însărcinate cu măsurarea dărei de câştigŭ.

Braşovŭ, 9 Februarie 1893.

Magistratulŭ orăşĕnesc.

35,1—3.

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa ămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans."